

شخصیت و شاعری

عبدالقیوم بیدار

براہوئی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ) پاکستان کوئٹہ

عبدالمجید چوتوئی

(شخصیت و شاعری)

عبدالقیوم بیدار

ایم اے، براہوئی فاضل

راہوئی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ) پاکستان پوسٹ بکس ۱۶۱ کوئٹہ

Scanned by CamScanner

سلسلہ مطبوعات نمبر ۵

کتاب ناپن :۔ حاجی عبدالمجید حوتونا شخصیت دشاعری
مصنف :۔ عبدالقیوم بیدارؔ
ناشر :۔ براہوئی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ) پاکستان
اولیکو جار :۔ ۱۹۸۳ء
کتابت :۔ الٰہی بخش
بہا :۔ ۱۰ روپے

براہوئی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ) پاکستان پوسٹ بکس نمبر ۱۶ کوئٹہ

انتساب

ای تینا دا تصنیف ءِ

براہوئی ناپین ءُ عالم دین مفکر و شاعر

مُلا نبوجان ناپنڈ کیوہ۔ کہ اَونا جہد و کوشت

آک و ازبان ءِ ترقی نا کسر تیا شاغار

فہرست

(تاثرات)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

نحمدہٗ ونصلی علیٰ رسولہ الکریم

خواجہ حاجی مولانا مولوی عبدالمجید صاحبؒ چوتوئی

(تحصیل مستونگ) قلات ڈویژن نا اسہ عظیم شخصیت نا

مالک اسک دعلم وعملنا خواجہ اس ۔

اودے ای آخری کودے تے ٹی خناسٹ ۔

اولاغ بدن وشیار کو تدقامت تخوک اسک اودنا

چندہا شاگرداک اسومگہ کلآن بجلا اوناشاگرد رشید

خواجہ مولانا عبدالعزیز زرؒلی کاریزدمستونگ) اس کہ

اودا اُلہ کان حیات ارے ۔

حاجی مولانا عبدالمجید رح) براہوئی بولی ٹی چندہا کتاب

نظم ٹی تصنیف کرینے ۔ ہموفتیان منہ کتاب دادوکہ

اوک عوام ٹی بید بجانہ مقبول اریر دکنا جندا دفتے

چھاپ کرینٹ چندہا وار:-

درالمجیدی۔ شہد وشفاء۔ غیرت الاسلام۔ ریاض الجنان
شمعۃ القلوب لاحراق الذنوب۔ گلشن راغبین۔
تحفۃ الخلیل۔

حاجی مولانا مولوی عبدالمجید صاحب اسہ بزرگو
عالمس اس ہگر عملنا خواجہ اس سخاوت اونا پلیشہ اس۔
جمو علاقہ نا بندغاک نہ صرف بلکہ ہرمرنا بندغاک ہم اونا
زیارت وشرف یابی کے لبرہ۔ واونا فیضان فیض
معلکرہ ھنارہ اواسہ کاملو معلم۔ مبلغ ومتقی اس ئس۔

مولانا مولوی عبدالمجیدؒ مکتبہ فکرہ درخانی۔ ٹی علم دینی
حاصل کرے سس۔ اونا استاد حضرت مولانا مولوی
عبدالحیؒ ئس۔ اوڑتون او علم دینی حاصل کرے دیمونا
حیاتی ٹی صرف دا اسہ کتاب تصنیف کرے سس۔
باقی کتاباک اونا رحلتان پد۔ درالمجیدی۔ گلشن راغبین
وشہد وشفاءؒ۔

مولانا حاجی عبدالمجید صاحب درحؒ نا بارہ ئٹ اسی
پلین تیرہ۔ بیرہ جھنداخہ درچادہ ویانگ کیوہ۔ کہ او
حقنا ھیت کردکس وحق پرست ئس۔ وحق گوتا

رفیق ئس. علم و عملنا خواجہ ئس. وادنا دُوی ٹی بھاز بھلو اثر ہم ئس تقویٰ نا برکتٹ و صرف رزق حلالنا استعمالان. اللہ تعالیٰ جل جلالہٗ اودے عزتیق رحمت کے آمین۔

دفقیر عبدالغفور دُرخانی عفی عنہ،
۱۵ ارمضان المبارک ۱۴۰۳ ھجری

اولیکو ہیت

براہوئی زبان وادب ناپنی ءَ ورنا ہینا سنگت ادب
نا روشنا اِستاد خواجہ عبدالقیوم بیدار نا تحقیقی کتاب
"عبدالمجید چوتوئی" (شخصیت و شاعری)
نما مونا ٹے۔

کتاب تیناپن آن ظاہرے کہ دا براہوئی زبان
وادب ناپنی ءَ شخصیت حاجی عبدالمجید چوتوئی
زندنا حالاتے آحوال تِن اوار اونا شاعری نا ہمو
بشخ آتیا قلم ارفنگانے ارا فکے کہ مالوآن مخلوق ءِ بھاز
کم معلوم اَسُر۔ موضوع سے بازی ءَ تحقیق کِن
قلم ارفنگ یقیناً اَسہ سخت او کاریم اسے ولے خواجہ
بیدار باز جہد و کوشست و محنت و خواری آن
پد حاجی عبدالمجید نا شخصیت و شاعری ءِ
بازجوانی اَٹ مخلوق نا مونا اَتننگے نا کوشست ءِ
کرینے۔ فاضل مُصنف نا تحقیق قابل
تعریف ءِ۔ انتیکہ اینو اسکان ننا ہچو قلمکار ہس
تینا مُستنا ادبی شخصیت اسینا ادبی کاریم و

اونا زند نا احوال نا باروٹ مکمل کتاب نوشتہ کننگ نا کوشست ءِ کتنے۔ حاجی عبدالمجید جوتوئی نا شاعری ٹی تو بھاز وسیع دتالاتے ءِ مگر فاضل مصنف اونا ہر کتاب ٹی آن نمونہ کرینے اونا گچینو شعر پیش کرینے اراڑان کہ جوتوئی نا ہر وڑ ورنگ نا شاعری ءِ درست کننگ ہے داد نا شاعری نا باروٹ رائے قائم کننگ اٹ بروکا محقق آتے ام آسانی دد بریک۔ اُمیت ءِ کہ ننا داکتاب نے خوش بروئے۔

براہوئی ادبی سوسائٹی رجسٹرڈ پاکستان کوئٹہ نا ورناتا ہمت ءِ وجوزہ ننے دا قابل جوڑ کرینے کہ نن جوانو جوانو گچینو براہوئی نا کتاب وتحقیق نما مونا آتیمن۔ اینو پگہ نا کاغذ، چھپائی وایلو نرخ آتا داکنیو ٹی کتاب آتا اشاعت اسہ مشکل او کاریم سے۔ تینا مدت تینٹ تون داکتاب آتے چھاپفنگ ننا ادارہ کن بھاز اهموهیت سے۔ مالی وسائل آتا کمی، دایلو وهیل و مشکلاک ننا داورناتا

جوزہ غاتیا ہچو اثر س شاتسو ۔ تنتوسنگت آ تا
کمک واد ب نامہربانی شامل مرسہ انا تو
انشاءاللہ پین جوانو جوالو کتاب نماموناایتنہ۔

عبدالرزاق صابر۔
چیرمین براہوئی ادبی سوسائٹی (رجسٹرڈ)
پاکستان بروری روڈ۔ کوئٹہ

کنا خیال

براہوئی زبان وادب نا روشن آ اِستار پنی ءَ عالم دین وبراہوئی نا کم وزیات دہ کتاب نا مصنف مولانا حاجی عبدالمجید چوتوئی نا شخصیت وشاعری نا باروٹ کنا کتاب (عبدالمجید چوتوئی شخصیت وشاعری) نما مونا ٹے۔

تینا پن آن ظاہرے کہ اِی براہوئی علم وادب نا دا روشن آ چراغ نا شخصیت واونا شاعری نا اسہ غیر جانبدارانہ او جائزہ ئس النگ کِن تینا وس ودسائل آتا مطابق کوشش کریٹنٹ۔ حاجی عبدالمجید نا شاعری ہچو تعارف سینا محتاج اَف اونا کل ءِ تصنیف آتے مونا ٹے تخیسہ اونا شاعری نا جائزہ ءِ النگ آسان او کاریم ئس اف۔ مصنف اسہ نیمہ غان براہوئی راج وتمن ءِ راہِ راست آ تینگ او دنا دینی علمی وخاہوتی معلوم داری ءِ زیات کننگ وراج آن بدءُ خراب اِنگا رسم ودود آتے مُر کننگ کِن شاعری نا ہنین آ زبان ءِ استعمال کرینے تو ایلو نیمہ غان فنِ شاعری۔ اصنافِ شاعری دشاعری نا چُنکا بلاکُل ءِ بحرءُ

دزن آتے اَم گیرام کتنے ادنا گیشتر شاعری مثنوی وڈ وڈدولٹ
ارے ولے غزل نا صنف ءِ موبی دننبنگ براہوئی ادب
تون رستی دُرستی کرفنگ نا اعزاز اَم اودے تننگک۔

ڈُن تو براہوئی نا متکنا صاحبِ تصنیف شاعر دعالم آتا
شخصیت وشاعری نا بارہ ٹ مضمون دمقالہ بازیکنگانے
ولے دا شخصیت آتا بارہ ٹ مکمل او کتاب لکھنگ ناکس
کوشش ءِ کتنے اندا ضرورت ءِ محسوس کریسہ ای داکتاب
آ کاریم ءِ شروع کریٹ تحقیق دیٹ دیول سَختوکا ریم اَسہ
کنے داکتاب ناپٹ دیول دتیاری ناوختا حاجی عبدالمجید
چوتوئی نا کُل ءِ تصنیف آتے مکمل خوانوئی تما. ادنا خڑکنِگا
سنگت وہم عصر عالم آتون ملاقات کننگ نا اَم شرف
ددبس اندون ادنا سیال، قریب وادنا خاہوت والاتیان
ام حاجی صاحب نا نجی زندگی، بشش توُل دمصروفیات آتا
بارہ ٹ ام معلوم داری کننگا۔

حاجی عبدالمجید چوتوئی نا شخصیت وشاعری اسہ تالان او
موضوع سے کہ اونا زیہا اخہ کتاب نوشتہ کننگہ اَم کم ءِ مختصراً
ای تینا داکتاب اٹ اونا شخصیت وشاعری نا بارہ ٹ ہچو
بشخ تُس گیرام کتہ نٹ کنے اُمیت ءِ کہ کنا داکوشش تینا

براہوئی ادبس آن قدرخنوٹے داکان بیدس مستی اَم تینا اندن انگا
ایلوپنی آشخصیت آتا بارد ٹ ام قلم ارفنگ ناکوشش ءِ جاری
تخنگوٹے کتاب ناتیاری ہیٹ ولوں و طباعت ناہر موقع آ
کنا سنگتاک کنتون ہروڑ ٹے کمکی کرینو ای براہوئی ادبی
سوسائٹی ناکل باسک و عہدیدار آتا منت وار آٹ کہ اوفک
کنا مسودہ ءِ قابل اشاعت خیال کریرہ و کنا آسرت بڑزائی ءِ
کریرای خاص کر چیئرمین براہوئی ادبی سوسائٹی پاکستان خواجہ
عبدالرزاق صابر نا منت وارٹ کہ ہر مرحلہ آ کنتون تعاون
کرٹے دا ڈاران بیدس ادارہ "ایلم" مستونگ نا اَم کمک و تعاون
ہروخت کنے حاصل مسنے۔

عبدالقیوم بیدار
منوجان روڈ ھدہ
کوئٹہ
۱۵ر نومبر ۱۹۸۳ء

ودی مننگ

بلوچستان نامش ومیدانک تینا قدرتی ءِ خزانہ آتیان پُرءُ۔ دا سرزمین نامش جبل پٹ ودشتاک ہتم نا موسم اٹ گوارخ نا پھل و بوٹو آتا گندان زیباءُ شاداب مریرہ و جنت نا ندارہ ءِ پیش کیرہ داجاگہ نا مخلوق پاوال و مالدارءُ۔ اندا خاطران تینا کُر و ہجگ آتے مون اٹ شاغیسہ مش تا دامان تے اٹ خوافیرہ ءُ تینا سات تیری داسُت نا خوشی کن شعر و لیکو خلیسہ کارہ دا شعر و لیکو تا خالق ہموشاعر آکو کہ اوفک تینا اُست نا دھیل و ڈُھک آتے گیرام کریسہ ایلو تا خوشی تیٹی اوار مریرہ تینا شعر و غزل آتیان مخلوق نا اُست اٹی جوش و جذبہ ودی کیرہ۔ تاریخ گواہ ءِ کہ شاعر آتا شعراک بھِڑآن نر و کاٹ کرا تے پداٹی دُشمن نا مونا سلیفنو۔ اندا روٹ بلوچستان نا شاعراک ہم تینا جھگ و گدان تیٹی زندءِ گدریفیسہ تینا شعر آتیٹی تینا اُست نا مول ءِ دشان کریسہ کرینو و مخلوق ءِ تینا شاعری ٹی پنت و نصیحت کریسہ

اودفتے آ حقیقت ناہیت آتے پاش کرینو براہوئی شاعری
ناارٹمیکو دور راٹ داجاگہ ناشاعری ٹی مخلوق ءِ پنت
ونصیحت دین ددستی ومہر ومحبت ناسنج ءِ ترلیسہ کرینو
انداد ورناشاعر آتیٹی مولوی عبدالمجید چوتوئی ناپن ہمو
تعارف سینا مماج اف ۔

مولوی عبدالمجید چوتوئی ۱۲۹۳ھ بمطابق ۱۸۶۹ء ٹی مستونگ
ناخڑکا چوتونا خلق اَٹ ودی مس ادنا بادہ مُلا نبو جان
براہوئی بولی ناپنی ءُ شاعر وعالم دین ئُس اَس قلندرانی
قبیلہ فقیرزہی شاخ آن ملازئی ٹک تن تعلق تخوکا دا اَرا
بھازارے آن مستونگ ناخڑک ءَ چوتونا خلق ٹے
تیناگڑا اس سیال وقریب آتیٹ آبادئُس مُلا نبو جان نا
مُسہ مارا اسُر کہ آفتیان نیام تاہیکومار عبدالمجید اس ۔
عبدالمجید ءِ شاعری وعلم ددستی میراث اَٹ رسینگاسُس
داہمو دور ئُس کہ انگریز اک برصغیر آ قبضہ کرلیسُر ومسلمان
تے آ ہر دڑنا تکلیف ومصیبت آتا دروازہ ءِ ملاسُر اندا
نیامٹ انگریز شیری مسلمان تا مذہبی عقیدہ ءِ کمزور
کننگ کن عیسائیت نا تبلیغ ءِ کریرہ عیسائی پادریک

تینا مذہب نا تبلیغ و مسلمان نا دین ءِ کمزور کننگ کن ہروڑ
نا جہد و کوشست اَٹ لگوک اسُر او فک تینا اندا مِشن
نا رِدٹ بلوچستان نا کنڈ کنڈ ءِ چرینگارہ و داجاگہ نا
سادہ اِنگا مخلوق ءِ عیسائی جوڑ کننگ نا تغ ءِ خنارہ
ولے او فتے داسما الو کہ خدا تینٹ تینا دین نا حفاظت
ءِ کیک اندا انیا مٹ او فتا مدِ مقابلِ مسلمان تا عالمِ دین
او ملاک اَسُر۔ انداوڑٹ ہمو دورنا براہوئی عالم دین
و مفکر آک ام دا محسوس کریر کہ اگہ عیسائی میشنری اندا
زور اَٹ کاریم کرے تو مخلوق نا عقیدہ ءِ نقصان
رسیفک۔ لہٰذا او فک دین نا خدمت و عیسائی میشنری نا مقابلہ
ءِ کننگ کن تینا مخ ءِ تغیر و میدان ءِ لسر دا عالم دین
آک زبانی جہاد آن بیدس عملنا میدان اٹ گام ءِ تخار عیسائی
مشنری نا مدِ مقابل، براہوئی بلوچی و فارسی ٹی داہندنا مخلوق ءِ
پننت و شون کننگ کن مذہبی کتاب آتا ترجمہ ءِ کریر
و تحریر ءِ تقریر اٹ داہندنا مخلوق ءِ اسلامی روایت
آتے یات تسر۔ او فتے فرنگی تا اندا سازش آن جبر دار کریر

داعلماءکرام آتیرٹ مولانا محمد فاضل درخانی ۔ مولانا حضوربخش جتوئی مولانا نبوجان ۔ مولانا عبدالحی ؒ پٹھانی مولانا محمد صدیق مستونگی ۔ مولانا محمد عمر دین پوری ومولوی عبدالمجید چوتوئی ناپن بھاز مشہور رے ۔

مُلا نبوجان نامار مولوی عبدالمجید تینا باده نالائق ئَ جانشین بیش تماد تینا بادہ ناکاریم ءُ ہستی دننگ کن ہر ممکن کوشست کرے ۔

تعلیم

مولوی حاجی عبدالمجید چوتوئی اسہ عالم دین سینا اُراٹی ودی مَس اونا بنیادی تعلیم وتربیت اُرا ٹی تینا قابل ءِ بادہ ناسرپرستی ٹی مَس ۔ چنکی آن اونا طبیعت خلق نا ایلو چنا تیا نبار گوازی ءِ سات تیری نا نیمہ غار اغب الّو بلکہ اووخت ئُس کہ سرپند مس قدرت حصول علم ودین نا شوق ءِ اونا اُست اٹی ودی کرے ابتداٹی قرآن مجید دا ایلو فارسی کتاب آتے تینا قابل ءِ بادہ تون خوانا اوکان پد مکتبہ دُرخانی کہ ہووختنا تینا اسہ جوانو علمی وادبی اوگڑھ ئُس اس اوٹی مولانا محمد فاضل دُرخانی کو نو عالم وفاضل سینا مونا چارزانو کرے۔

مکتبہ دُرخانی نا پن براہوئی علم وادب نا تاریخ اٹی اسہ جوانو دور ئُس پا ننگک ۔ دادورنا عالماک اسہ نیمہ غا تبلیغ اسلام کریرہ تو ایلو نیمہ غان براہوئی علم وادب نا مڈی ءِ پین زیات کننگ کن تینا تبلیغ واشاعت ءِ براہوئی زبان اٹ کریرہ ۔ انداسوب آن اگہ اینو نن ترّن تو براہوئی نا گیشتر اکتاباک ہمودورنا تصنیف او ۔ مکتبہ دُرخانی دخلق دُرخانی ڈہاڈر ضلع کچھی، نا بینادے مولانا محمد فاضل دُرخانی تخا دا اولیکو مدرسہ ءِ کہ اوٹی براہوئی زبان اٹ درس وتدریس آن بیدس براہوئی ٹی لکھنگ وخوانیفنگ نا رواج شروع مَس ۔ دامدرسہ ٹی عربی فارسی براہوئی دبلوچی ٹی

خوانفِنگ ونوشت خوان مسکہ بمکتبہ درخانی آن فارغ التحصیل مروکا طالب العلم آیتیٹ مولوی عبدالمجید ناپن اوّل سرَاٹ بریک . مولانا تینا قابل ءُ استاد آتیان حدیث، فقہ، تفسیر نا کتا باتے خوانا۔ اوکان پد قابل ءُ استاد آتا صحبت اودے دین نا نیمہ غاراغب کننگ و عشق حقیقی آن باخبر کننگ تون اوار شوق شاعری ام اونا فطرت اَٹ چنکی آن اَوار ئس وا صُحبت آن اونا شوق بین زیات وداتینا خواہش نا اظہار و تینا جوزہ غاتا درشانی ءِ کننگ کن شاعری ءِ تینا دنی الک و شاعری ٹی جوانو کمال سے آسہ مس۔

شاعری

شاعری قدرت نا نیمہ غان انسان آتے رسینگو کا نعمت آتیان اسہ بازبھلو نعمت اسے۔ تاریخ گواہ ءِ کہ شاعراک انسانی زندو بود وبش و تول ءِ ہر دوراٹ مونی درلیسہ کرینو۔

براہوئی شاعراک ام تینا راج نا مخلوق ءِ زمانہ نا شیف و دیڑ ءِ درشان کننگ آن بیدس ہر میدان اٹ تینا ادلس تون مُخ تفوک سلوک مسونو۔ ڈنکہ اگہ نن تینا خلقی ادب ءِ ہُرن تو چندی شاعراک گہس جنگ نا میدان آٹ زغم خلیسہ تو گہس ادلس تون اوار مُلک آتیٹی لنگار کرلیسہ خنگرہ۔

حاجی عبدالمجید چوتوئی ام تینا وخت نا پنی آ شاعر آتیان اسٹ ءِ ہرکہ اونا شاعری ہمو دور نا نشانہی ءِ کیک ارا وخت انگریز مشینری برصغیر ٹی اوار بلوچستان آٹ ام داجاگہ نا مخلوق ءِ عیسائی جوڑ کننگ کن تینا مذہب نا تبلیغ ٹی اوار

وڑوڑناچم وَ اُسکاد آتے شروع کریسس ۔ مولوی عبدالمجید موتوئی
وادناسنگتا ک انگریز پادری تا دُن اِنگاناپاکا ارادہ آتے
مِس تاکیرغان کننگ کِن میدان ءِ بسر۔ حاجی عبدالمجید نا
شاعری دُن تو اَسہ خاصو اصلاحی مقصد سیکن ئس ۔ مخلوق ءِ
دین اسلام آن واقِف کننگ ۔غلط و وڑ وڑ نا عقیدہ
وبدت آتے آن مُرکننگ براہوئی مخلوق ءِ شریعت محمدی
آن واقف کننگ اونا شاعری ٹی پاش خنگیرہ ۔ ولے
واقفیان بیدس مولوی عبدالمجید موتوئی نا شاعری حقیقی عشق رسول
آن پُر خننگک ۔ بھاز جاگہ غا اونا شاعری عشق حقیقی نا معراج ءَ
سرمروک خننگک ۔ اونا تفیف آتٹ کتاب ”جوشِ حبیب“
شروع آن آخر اسکان پیغمبر اسلام حضرت محمد مصطفیٰؐ ناشان
وشرف اَٹ نوشتہ ءِ او ٹی جاگہ جاگہ غا شعرا تے خوانِنگ
آن دا سماتمک کہ او عشق رسول اَٹ اخہ درغرق آرے دُنکہ
دُن ظلم وجفا کیہ بن خواجہ کناعرضے
غمگین اُٹ اِسا دُرگوہرلی مُرکہ کنامرضے
دیدار رسول ناشوق اَٹ عبدالمجید موتوئی ہمو وخت نا
تکلیف ومصیبت وکسرنا دربدری ناباد جود ویار محمد نا زیارت کِن

ج بریت اللہ غا ھِنا۔ اوناشاعری ٹی اکثر دا خنگک کہ
آدرد آن زیات آمدنا دخل ارَے۔ اکثر شعراک اندون اَسہ
ایلو ٹُرتون خلوک خنگیرہ کہ اونیتیان جوانگا مُرداری نا لڑی ناگمان
مریک۔ مولوی صاحب ناشاعری نا کلان بھلا خصوصیت
دا ام ارَے کہ اودا لِص عوامی لب و لہجہ ٹی ءِ اگہ جاگہ ئس فارسی
وعربی نا استعمال ءِ کرینے تو اوٹی دا خیال ہر وڑ تخنگانے کہ
عام فہم وسادہ او لوظ مریرہ اندادے کہ اگہ سن اُرن تو اینہ
ام عوامی سطح ءِ خلق دیہات آتیٹ ارا مقبولیت حاجی
عبدالمجید ناشعر تے حاصل مسُنے یا ارَے دا شان ہلین ہچو براہوئی
شاعر سے حاصل اَف۔ اینو نا معروف آزمانہ ٹی ام ہر تن کٹی
صدآتیا دیگ دان دُھنو ایلم کہ اودنا دا مون ایمون
تولو کاک چو توٹی ناشاعری بیرہ اوناشاعری نا بنیاد دین اسلام نا پرچار
و دین اسلام نا تبلیغ نا مقصد کن ارَے انداو جہ غان سزینہ د
نیاڑی چنا، دبھلا پیر دورنا کل اَسہ وڑٹ اوناشاعری ءِ دوست
تخیرہ او بینرہ۔ اوناشعراک اکثر فارسی الحان آتا برابر ئی ٹی
تفنگا نو انداو جہ غان اکثر بندغاک اوناشعراتے خوش الحانی
ٹی خو اینرہ۔

دخت گواہ ءِ کہرا کاریم ءِ مقرر آتا جوانگا تقریراک
کننگ کتوسس ہمو مقصدے عبدالمجید جو توٹی ناشعراک
پوروکریرہ۔ انگریز مشیری تینا مقدس کتاب بائبل نا چار دار
براہوئی ٹی ترجمہ کننگ ناباوجود براہوئی تا اُستا ہچو اثر سس
شاغنگ کتوسس۔ مخلوق پادری تا چال ءِ پوہ مس ہچو براہوئی
سینا عقیدہ خراب متو دکس عیسائیت نا ئیمہ غا توجہ ام
تیتو۔ اوفتا مقابلہ ٹی حاجی عبدالمجید جو توئی وادونا سنگت
عالم آتا تبلیغ و شعراک مخلوق نا اُست ءَ انداخہ دراثر
شاغارکہ آلم کچھی ءَ روان کمُر و سُر تو آج آتا زی ءَ برزغک
لنگار کرد سُر تو لنگار نا نیامٹ، شوانک تینا میثی تے خوافیسہ
انداشعراتے پاریسہ ہنارہ۔ دھنگا شاعری بیرہ اسہ وخت
سینا نمائندہ مفک بلکہ ہر دور و ہر وخت کن پنت و شون
مریک۔ انداوجہ غان داشعراتا خالق شاعر ام اسہ ابدی اوپن
تُس کتیک ۔ انداوڑ مولانا عبدالمجید جوتوئی ناشاعری ام براہوئی
ادب اکٹے اسہ سدابہار و مقام تُس تینک ۔

مذہبی شاعری

مولوی عبدالمجید چوتوئی نا شاعری خاص دخاص تبلیغ اسلام وعشق حقیقی آن پھرے انداو جہان ٹی ادنا درست شاعری ءِ مذہبی شاعری پاننگ کینہ۔ براہوئی مخلوق نا مزاج او وخت آ ادفتا وسائل آک اندون اسُر کہ ادفک تیرمہ کن خراسان وسیٹ کِن کچھی نیمہ غا ضارہ تینا گُروہلگ و تینا گدان گندار نا غم آن بیدس پِشن نا دنیا نا ہچو اثرس ادفتے ءِ تمیتو یُسس انداو جہ غان ہجاز اندو نو رسم و رواج و دُود دا مخلوق اَٹے تماسُر کہ ہندافک ادفتے مذہب آن بے خبر کریسُر انداسوب آن مولوی عبدالمجید چوتوئی تینا راج و ادُکس ءِ تینا شاعری ٹی دُھننگا بدنگا رسم و رواج آتے الِنگ و شرع محمدیؐ آن واقیف مننگ نا پنت وشون ءِ کرلیسہ کرے۔ علم ودین آن بے خبری نا بھلا سوب مخلوق نا نا خواندہ ئی ٹس اندا سوب آن دا عالماک مخلوق ءِ پنت وشون کننگ کن دینی درسگاہ او مدرسہ غا تا ام بنیاد ے تخار تا کہ براہوئی مخلوق

خواننده مرے و دین ءِ درست کے۔ اُسں ءِ بیدار کننگ کن اسہ اجتماعی او شعور سں ودی مرے۔ اندا ہروخت حاجی عبدالمجید جو توئی تینا خلق جو توستو نگ اُٹے اسہ مدرسہ سینا ام بنیاد تخا۔ دا مدرسہ ٹی مرمر آن طالب آک لبترہ علم حاصل کریرہ طالب آتا اسہ بھلو گو نشست ئسں مولوی صاحب نا زیر نگرانی قرآن و حدیث نا علم حاصل کریرہ دا مدرسہ ٹی تعلیمی زبان عربی و فارسی تون اوا براہوئی ٹی ام درس و تدریس مسکہ. گیشتر طالب آک شاعری او ایلو فنون لطیفہ نا صنف آتیا ام طبع ازمائی کریرہ۔ اینو ام جو تو نا مسکنا خلق اُٹے حاجی عبدالمجید نا مدرسہ دا دنا ہجرہ غاتا نشان ناک اریر۔

مولوی عبدالمجید نا شاعری ٹی جاہل و بے دین آ مخلوق ءِ قہر الٰہی و عذاب قبر آن خلیفنگانے تو اندرون او فتے ارکان اسلام مثلاً توحید، نماز، روچہ، حج و زکواۃ نا اہمیت و طریقہ غاتیان داقیف کننگانے۔ دھنکہ توحید نا باروٹ پاہک سے

ایمان اَتہ خدا غا — اوڑان پد مصطفٰے غا
خیال کپہ نی گناہ غا — ایمان مرے سلامت
البہ شریک خدا تو — بے مثل ءِ یک تنہا تو

خوشس مہ اونا ثنا ہ تو۔ ایمان مرے سلامت
اَنداوڑٹ شرک آن خبردار کننگ کن پاہک سہ
پاریٹ نمے کتا بان ۔ شرک کپہ اے مسلمان
بائی مغہ دنیا غان ۔ شان رب نا عظیمءِ
انداوڑٹ اسلام نا ارٹمیکو رکن نماز نا پنت وشبون ءِ
جاگہ جاگہ تینا کتابا تیٹی کرینے ۔ نماز نا فوائد و بے نمازی
نا عذاب آتے بیان کریسہ پائک سہ

بشہ ایلم مغہ غافل ۔ کرک فکرے نماز آتا
ارے دافرمن نے عددوست ۔ غمءِ کن نی نماز آتا

مولوی عبدالمجید نا شاعری ٹی ہجو نا نمونہ ام نظر بریک کراد
بے نمازءَ بندغءِ اخہ درشیف خلیک پائک سہ

اوپانی اد خدا غان ۔ اَست ارفیسہ دنیا غان
مُرزیرہ مُلاغان ۔ تُف ریش ءَ بے نماز نا
توڑے مرے نسب دار ۔ ہیتیان تہ نی کہ بیزار
شیطان اد مرے کرے خوار ۔ تُف ریش ءَ بے نماز نا

اسلام نا مسٹمیکو رکن روچہ نا اہمیت و مقصد اتے بیان کریسہ
اسہ جاگہ کش پائک ۔

ے فرض چابو ایلم ر دچہ ءِ ــ نی تو تہ کُنپہ ر د چہ ءِ
سا ہان دوست چار وچہءِ ــ جنت جہ ءِ نار وچہ دار
داروچہ نا ہُمر حکمتے ـ اڈُرا خدا نار حمتے
علیش اٹ کنے ہیر نعمتے ــ جنت جہ ءِ نار وچہ دار
ہر چند کنے نعمت ہزار ــ او فتا خدا الیک شمار
نی خواجہ بے غم برقرار ــ جنت جہ ءِ نا روچہ دار
بلا عذر ر وچہ نا کُننگ گناہ ءِ عظیم ءِ تواندا ڈرٹ مولوی
عبد المجید روچہ خور آ مخلوق ءِ پنت وشون تُون ادار تینا شاعری
ٹی ملامت کریسہ پاننگ ے

روچہ تو پے سہ کُنیسہ بے خبر
ترس بفک نے آخرت نا دریدر
خیال کہ دنیا ٹی اریس نی رہگذر
شرم بفک نے بادہ نے اِی روچہ خوار

اسلام مساوات و برابری نا سبخ ءِ ایتک ہمو ُرے صاحب
نصاب صاحب جائیداد و دولت مندآ بندغ ءَ دا فرض ءِ ام
تخانے کہ او فک تینا مال و جائیداد نا اَسہ بشخ تِس ہمو غریب و ضرورت
مندا تے ایتیر ہراتک کہ واقعی ضرورت مند داو فتیونا وسائل اَف

دھنگہ مسکین، کور، منڈ، طالب العلم، مسافر یا پین پین۔ اندران

زکواۃ نا اہمیت و مقصدءِ بیان کریسہ اسہ جاگہ نُس پائک

سہ قرآن ٹی رب پارے۔ فرض تم زکواۃ تے چارے
مُنکر خراب و خوارے۔ بشخنک نے رب زکواۃ کش
شیطان نا ہیتءِ الپہ۔ نیز گاری آن خلیپہ
زو کشہ ٹی سلیپہ۔ بشخنک نے رب زکواۃ کش
ہر کس زکواۃ کش ءِ۔ رب بلکل اوڑان خوش ءِ
محمدِ اوڑال کش ءِ۔ بشخنک نے رب زکواۃ کش

اندرون مُنکرِ زکواۃ نا بارو ٹ پائک سے

منکہ زکواۃ ءِ کشّے تو۔ یا تس ربّاٹ ام متو
حقدارے اونا اِدیتو۔ سیاہ روز زکواۃ آن مُنکرے
دنیا نا رندٹ کپہ ہب۔ طاقت بنک نے روز و شب
بدتسوس فرضے بدادب۔ سیاہ روز زکواۃ آن مُنکرے
قارون نا مالِ جمع کرِدس۔ آخر پشیمان ٹی مروس
دو خورک دُنیا غان ہُنس۔ سیاہ روز زکواۃ آن مُنکرے

ارکان اِسلام اکٹ حج ام ہر صاحب حیثیت آ بندغ ءَ
فرض ءِ اندرون مولوی عبدالمجید چوتوئی حج نا اہمیت دِ گناہ تا

صفائی نا ذکرے کریسہ پائک سہ

خف توبو جح ءِ خداوند فرمن کرے
باٹغا مالدار اتاداف رض ارے
نی کہ باور پاک کیک جح کل گناہ
ڈھنکہ پیدا لمہ غان چامَس چُناہ
نم دنیاداک خرچ کبو تینا دُنیا
چاسلیپک باٹغاٹے نا ہچ گُناہ
دا دنیا نا چار دے نا زندگی
کتوس جح نی خنوس شرمندگی

اندون کہ اسلام اَک فضول خرچی آن منع کننگا نے انداڑ بخل دکنجوسی نا ام اجازت اَف ۔ اراہندغ کہ صاحب حیثیت مرے اودے جح بیت اللہ غا اننگ نا توفیق امرے وے اگہ او اینک تو دا او نا بدبختی وشومی ءِ اندون مولانا صاحب ہمو بندغاتے اراٹک جح نا توفیق تخرہ ولے پیسہ تو تینا کلام اٹ پنت دشون کریسہ بائک سہ

نی مال ءِ دوست کیسہ ۔ بے بخت جح ءِ اِمپیسہ
آخر اُرک کہیسہ ۔ ارمان کروس صدا آتیا

داماں اوڑان سلوٹے - پنجہ اٹ تینے خلوٹے
وارث تہ اود کنوٹے - ارمان کروس صدآتیا
بے توشہ کاسہ قبر آ - منکر نکیر نا جبر آ
طاقت منک نے صبر آ - ارمان کروس صدآتیا

دھنکہ پارہ شاعراج نا خن مریک اندا سوب آن
شاعرنا نظرہر وخت تینا داموں ایموں نا راج ءَ و اُفتا
شری گندہی تِٹ سخت مریک اندون حاجی عبدالمجید
جو توئی ام تینا ماحول آن بے خبر خنگپک بلکہ مخلوق ءِ اوفتا
جہالت نے بے علمی اسٹ ایلو نا حق نا خلنگ وراج نا
ایلو اندونگا وھیل و مشکل آتے ام تینا شاعری ٹی جاگ
تِسُنے دھنکہ اسہ جاگہ ٹس پا یک ے

خیال کرک داوختنا چا بندغا
حیرت بس کاریم تیا نا گندغا
کاریمے تاجب شریعت آن خنان
مسَن حیران فکرٹی ولدا ھنان
شریعت آٹ اف اسہ کاریم تا
مس کبین تیا متٹی پاریم تا

اندرن راج ءِ ہدایت کرلیہ پاٹک سے

پادہ ایلم نم خداغان ترس کبو
بدعتا کاریم تیان مر نہ بو
گر بیان جوان کیوہ کار یمتے نما
اسہ کتاب تو پک بیان ءِ گل نا

انداڑ تینا نظم نا آخر ٹ تینکہ و جملہ اُمت مُسلم کن دعا خواہیسہ پایک ے

رب شریعت آ ننے محکم کرک
دین وایمان آٹ دنیاغان نی درک
نفس و شیطان دین کن الیپسہ
نی نگہبان مرکہ شاغیس وسوسہ
بندہ نا عبدالمجید خواھا دُعا
نی دُعائے تن اجابت کر الٰہ

فارسی نا متل اسٹ "نیم حکیم خطرہ جان نیم مُلا خطرہ ایمان" انداڑ مولوی عبدالمجید حو توئی نیم مُلاتا ذکرے کرلیہ پاٹک کہ دانک شریعت آن واقف افس او فتے مسئلہ آتا بارہ ٹ جوانی آٹ واقفیت اف

اونک تینے آن حدیث بنفیره زیاده عقلی دلائل آتے آ اکتفا کیره داڑان اُونک تینٹ اَم نقصان ٹی اوایلو مسلمانتے اَم چپ اِنگا کسر تیاش غیره اُونک مَنہ کتاب خوانگ آن پد تینے عالم سرہند مریدہ دلے حقیقت آٹ اُنِک شریعت نانا زرک آمسئلہ آتیان واقف اَفس اونک تینے آن فتوٰی اتیره دُ نکہ اوپائک ؎

نیم ملاّ تے اف شریعت آن خبر
او نوشتہ یاد کیک کِسب دُخبر
خوانبره یا عشق نقلات نا کتاب
او حقیقت آرسینگتو مس خراب
گر حقیقت آن خبر او مَسکہ
او شریعت آئے محکم مَسکہ
گر حقیقت اشُرو سُس واعجب
نے حقیقت آن خبر اَف انت سبب
نے خدا علم تِس عمل کر با صَفا
خوش مرے نے آنا خُدا و مصطفٰے [۲۱]

عشقیہ شاعری

بندغ ہمو دخت شاعر جوڑ مریک کہ او عشق نا لذت ءِ چھکّہ شاعری اُستنا توار دو محبوب نا ثنا ٹی دُنکہ مالوبان مُسنے کہ مولانا عبدالمجید چوتوئی تینا شاعری ٹی ہر جاغا عشقِ حقیقی آن سرشار نظر بریک دُن تو اودنا گیشتر شاعری مذہبی و تبلیغی ءِ ولے دا اڑان بیدس اودنا اِرا دیوان "مُفرحِ القلوب" و "جوشِ حبیب" عشقیہ شاعری نا جوانو نمونہ واندازسے او۔

مولوی عبدالمجید چوتوئی نا غزل آتیٹی عشق حقیقی آن بیدس عشقِ مجازی نا رنگ اَم خننگک مولوی صاحب براہوئی شاعری ٹی غزل نا صنف ءِ اسہ جوانو مقام سے ءَ سرکرے داکان مُست ننے براہوئی زبان اٹی غزلیات نا ہچو دیوان ئس دولنگک براہوئی بولی ٹی دا وخت اسکان ۔ ناپٹ اد پول نا ردٹ غزل نا

بانی ملا محمد حسن بنگلزئی پانسنگک ملا محمد حسن آن مست نے
براہوئی بولی ٹی صنفِ غزل اٹ ہچوشاعری تس دولنگ
داوخت اسکان ملا محمد حسن نا منہ غزل نے دو بسونو
داہیت ءِ ہیٹ د بول کردیس ءِ کہ ملا محمد حسن تینا براہوئی
شاعری نا دیوان ءِ ترتیب تس یانہ؟ مخلوق نا اندا پاننگ
ءِ کہ اونا شاعری نا چار دیوان اسُرہ اوفتیان اسٹ فارسی
اٹمیکو بلوچی مسٹمیکو براہوئی و چارمیکو اردو ٹی اَسُس فارسی ءُ
اُردو ناتہ دیوان دو بسر لے براہوئی و بلوچی نا دیوان
دو بتو۔
داڑان بیدس براہویات نا عالم فاضل علامہ محمد عمر
دینپوری ہم صنفِ غزل اٹی شاعری کرینے دلے
غزلیات نا دیوان ءِ براہوئی ٹی کل آن مست مولوی
عبدالمجید چوتوئی ترتیب تس و کتابی صورت اٹ
چھاپ کرے یعنے مولوی عبدالمجید نا غزلاک فارسی رنگ
وزلمان آتا برابری ٹی تفوک اد۔ اونا غزل آتیٹی روانی
پختگی و سادہی ارے تینا غزل آتیٹی قافیہ و ردیف
نا پابندی نا خیال ءِ باز جوانی اٹ تخانے فنِ شاعری نا

مطابق اونا غزل آک مکمل استادانہ ئو اونا شاعری عشقِ
رسول آن پُر ءِ تینا عشقیہ شاعری ٹی نبی پاک حضرت
محمد مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم ناشان و شرف ءِ
ناز لیفیسے دُنکہ اسہ جاگس خواجہؐ نا دیدار نا خواستگار
مریسہ تینا اُست نا لہر ءِ داوڑ بیان کیک۔

لبدٹ مراداٹ اُستنا دروازہ غانا سیدا
ظاہر کرہ مُونے گل رُخا بے چارہ غادا ستیارا
دروازہ غانا بسونٹ عاجز سوالی توسونٹ
دو آن نا پیالس گنگونٹ ایتے پدا یا سیدا
عرض ءِ کنا شافی بنگ ئی بے وس آ نظر ئس کرک
بے چارہ نا حال آ اُٹھرک تموکِ دڑدا سیدا
گُل آن کرٹے نے زیارت خدا خواجہ کنا مشکل کٹ
حل محشر آ دو ٹی کنا درخا لقا یا سیدا

مولوی عبدالمجید چوتوئی نا عشقیہ شاعری آ غور
کننگ آن پد: سما تمک کہ دا اسہ صوفی شاعر ئسے
ناکلام ءِ اونا شاعری ٹی تصوف نا رنگ زیات نظر
بریک۔ اونا کلام اٹی بھاز اند دلو غزل اَم ارے کہ

او فتے ہرخوانہ کا پومنگ کہ دا کلام اسہ صوفی شاعر اسے نا ءِ یا کہ عام شاعر اسے نا؟ ولے غور کننگ آن پدا اونا لہجہ لفظاک ءِ غزل نا روح آن دا سماتمک کہ دا اسہ صوفی ءِ شاعر اسے نا کلام ءِ۔ اونا محبوب خیالی او محبوب ٹس اف بلکہ اونا محبوب، محبوب ءِ حقیقی ءِ ذِکر اسہ جاگس پائک۔

ارمان صدارمان کریٹ انتئے کنا دلبر ہنا
ہوشان درے پٹی کرے ہے ہے کنا دلبر ہنا
یا سیّدا آست ءِ پھلاس اُستا کنا داغس تخاس
ہیچ تیرہ انتئے اِناس دلدا بر نور خن تا کنا
زیب آک نے آن زیب ءِ خنار باغچہ غان کل پھل بنار
دشتاک مسور سوزی بہار گل برکت آن نا زیب نا
نی طولے ءِ شکی کریس بے چارہ غان گوئے دریس
عبدالمجید ے مے کریس قربان اسے ہوشان ہنا

اسہ پین غزل اسٹی محبوب ناثنا ءو صفت کرلیہ پائک۔

ہندن ہنین اُس دلبر نامٹ شانِ خنپر
داغمزدہ غا شانی ظلم و جفاءِ بس کر

ذاتنا جمالنا کلان نازک بدن ءِ پھُلان
خنک ناکسر آخیالی دیدار کنا است اتبر
اُست اف غمان نا خالی بیوس در آنا سوالی
مُرکر نقاب مونان بدرِ منیر کہ ظاہر
عبدالمجید پارے جوان ھُرنا دردان بیمارءِ
دلِ جوئی اُریت شافی نی دارا اونا بر
مولوی عبدالمجید چوتوئی نا اسہ مشہورءُ غزل اسینا بند
آک داوڑٹ ءُ
دوست ظلم جفا کپہ بن خواجہ کنا عرض ءِ
غمگین اُٹ ڈُر گوہرنی مُرکر کنا مرض ءِ
دوست خیال کہ ضعیفی آ بیوس ناغریبی آ
بھاز حالت ارے ابترنی مرکہ کنا مرض ءِ
ناغنک خماری آ خیس آتاری آ
او خلکر کنے خنجرنی مرکہ کنا مرض ءِ
ناجوڑک شرابی آ کلکاک گلابی آ
ہمر رب آ ہے دلبرنی مرکہ کنا مرض ءِ

جوان گُنڈیاز لُغاک نامرداری آدندانکنا
مُرحالاکنا رہبرنی مُرکہ کنا مرضی ءِ
ناخواجہ کنے جوشِ جوان خیال کہ درسیں ہوش ءِ
ناقربان اٹ ای سرور نی مرکہ کنا مرضی ءِ
دامے مجید پاھک نادیدار ءِ درست خواہک
اے زیب کنا زیور نی مرکہ کنا مرضی ءِ

براہوئی بولی نا مُتکنا عشقیہ شاعری ٹی تصوف نا رنگ بھاز زیات ارے شاعراک تینا محبوب ناثنا و صفت ءِ تینا تینا دڑو ڈول رٹ بیان کرینو ادنک تینا محبوب جاگہس خدا و رسولؐ ءِ جاگہس پیر د مرشد ءِ جوڑ کرینو وادفتا عشقی شاعری کریسہ ادفتا شان د شرف ءِ تینا شاعری ٹی بیان کرینو۔ جوتوئی نا شاعری ٹی ام اندا نداره غاک خنگیره رستا لہرآن سردار دد جہان ناشان اٹ اسہ غزل اُلس کہ ادنا بند آتیان ظاہر مریک کہ عبدالمجید جوتوئی ءِ تغ اٹ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم نا زیارت نصیب مسونے واد ولدا اندا دیدا زنا

تما دارِ ٹے د ننکہ پا ئمک ۔

بے گمان نی پاش کریس صبر و قرار کنیان دریس
رَحم بتونا آستنی حضرت کنے آظلم کریس
ہر خداغازیبنا خواجہ دوارہ پاشی کرک
نیم ننا زیبا غا بالا دٹ کینہ آوار ءس بریس
خلقی پریشیس اناراُستی ٹخلکس شمس
خنجرا بامُس مبارک اُستِ کنا دس دس کریس
کاغذی آجوڑتیان نا برگ پان عزت خنار
دَر الِنگا دندا تیٹ ہر داری ءِ شکی کریس
نے خُداوندا سپاراٹ پاش مہ امت نا چراغ
نورتوتینا رسولؐ جان خلقت ءِ زیبا کریس
انت صفت نورِ ے خداوندنا کرد عبدالمجید
نورِ صفت آن زیادہ ءِ بے چارہ نی قربان مریس

اسہ بینا جاگرس خواجہ دوعالم حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نا فراقٹ اُست نا حُب اٹ اسہ غزل
اسیٹی دن پاھک ۔

نی کرک خیالِ کنا خیرالورا نورآ الھُدا
ہر چراغ ءِ پرِکا خیرالورا نورا الھُدا

جاننا افتا سما اد پھل چارہ خا خرسے
زور ڑے نشہ عشقنا خیرالورا نورآ الھُدا

باز فریشان بیقرارے اد دسماف سا صفا
ءِ موناں دوست نا خیرالورا نورآ الھُدا

آستٹی جوش ءِ غریب نا مغزٹی تن چکرے
کیک ہرٹ امبار صدا خیرالورا نورآ الھُدا

شیف گھٹان تن طعام اِمیک توڑے شادش مرے
خیال ہم اُد راف بہشتنا خیرالورا نورآ الھُدا

تب بلنگ تن ہیچ اُستٹ تولے ہیت کے خوش مرے
بدبریک ایت ءَ پینا خیرالورا نورآ الھُدا

ای اریٹ بے لشنخ دنیا ٹی لشنخ کنا ئی اُس برک
مے مجید ءِ دریدا خیرالورا نورآ الھُدا

دُ نکہ انسان نا خیال و جذبہ آک وخت تن او ار بدل مریرہ انداد ڑٹ شاعر اک اَم انسان ءُ او فتا زندءُ بوداٹ ہزار آر انقلاب آک بننگ کیرہ دخت ئس تینا زندگی

آن خوش وختس مونجا خنگرہ خوشی ناوختا پھل و بلبل، باغ و بوستان ءِ تینا محبوب نا اداتا ثناو صفت و حُسن نا تعریف ءِ کیرہ او دا وخت تس دنیا نا دڑد و غمتیان مونجا مریسہ تینا زندآن بیزار غمنا دد آن شل ہجر و وصال و جتائی نا او غنگ ءِ او غیرہ۔ عبدالمجید چوتوئی نا شاعری ام انداکسر تیان گدرینگا نے صوفیانہ شاعری تو ن ادار ادنا شاعری ٹی جام و صُراحی ناذکرام ارے دا تو ظاہرے کہ ادنا جام مجازی او جام تس اَف اونا صُراحی زمانہ سازی او صُراحی تس اَف بلکہ دا اڑے ادنا ساقی۔ ساقی کوثر ءِ دنکہ پا ئنگ۔

برائے ساقی ہتر جلدی ہمو رنگی شرابتے
ہمیکان بلوش دا اُستا۔ اُستا شاغاٹ خراباتے
پیالہ پُر کرک دستی مُعطل کپہ نی ساقی
رباب ءِ چنگ اوار اسہ جا کریر دیر سوزان ہتاتے

انداوڑٹے چوتوئی تینا اُست نا جوش و جذبہ آتے ورشان کریسہ ساقی تو ن دا وڑٹے مخاطب مریک۔

بَس کہ کباب ِجُناب اے رباب ِصنم
اِلے رباب ِصنم بس کہ کباب ِجُناب
اَیتے شراب ءِ شراب ساقی ءِ دِل جان کنا
ساقی ءِ دل جان کنا اَیتے شراب ءِ شراب
تینے آکش کرتناب جورُ و جفا کیہ نی
جورُ و جفا کیہ نی تینے آکش کرتناب
کیہ نی سردار حِساب بیوس ءُ بیچارہ تو
بیوس ءُ بیچارہ تو کیہ نی سیّد حِساب
ایتوہ نے اَنت جواب نورِس خنتا کنا
نورِس خنتا کنا ایتوہ نے اَنت جواب
مُونِ خناٹ گُل گلاب اُستے دُشایا جناب
اُستے دشایا جناب مونِ خناٹ گل گلاب
کنکِن جوڑمَس غضَب پاشِں کتہ دارث کنا
پاشں کتہ وارث کنا کنکِن جوڑمس غضب
عبدالمجید ے جناب کیہ نی خوارو خراب
کیہ نی خوارد خراب عبدالمجید ے جناب

چہ توٹی تیناشاعری ٹی حقیقی عشقءِ مجازی رنگٹ پیش کریہ پا ئمک۔

زلفاک ناماری خنکنا خماری
ای نیکہ چاری خن دیرشولک

داڑے بفیسہ ہیت ئُس کپیسہ
اُسٹ ءِ ھلشیہ خن دیرشولک

جوڑاک شرابی کلاکاک گلابی
ای اُٹ کبابی خن دیرشولک

ننباز ملاسُن مستان خلاسُن
نیکن شلاسُن خن دیرشولک

داڑے برک نی ہتیس کرک نی
داڑے اُرک نی خن دیرشولک

انداوڑٹ مون مستی اسہ بین غزل اسیٹی چہ توٹی تینا محبوب ناشنا وصفت ءِ کریہ دن پا ہمک۔

دلبر کنا استے درے تینکن کنے بے تیغ کرے
دلدا کنے آن ادخرئے پن ربنا بن خوش مرک
نیکن کنا اُستے کباب فریاد کیہ ڈنکہ رباب
بازحال کنا نیکن خراب دلدا نی بر ہتیس کرک
خیُسن تنک ناجوڑک اریرہ تینے شرابٹ رنگ کریرہ
یاخون کنا استان دریرہ بش مرنی براستے دھرک
باناکِ تنکۓ چلوان اودے خیُسن پُھلس کہ پان
یا طبابہ پرمرداریان وارس کنا غمتے درک
مِسکاں خوشبونی اریں زیبا تینے نوکان کریس
ابرشمان گوڑے دریں داڑے کنا ہتیا برک

نِنے عبدالمجید چوتو لٹ نا شاعری ئٹی منظرنگاری نا
اَم اَسہ جوانو نذارہ ٹس نظر بریک۔ کہ داڑان خف اونا
شاعری ئٹی چپین وزیبا خننگک۔ دُنکہ تینا اسہ
غزل سیٹی محبوب نا ثناء وصفتے ءِ کریسہ پائک

چانڑدہ ناتو بے پھلاتا نیا مٹی خوش تو سونُس
خن تینتو کجل خُمارا اُست ٹی شُم خلکونُس

لالنگا بادامی خنک ناآ ھوءِ شرمی کریر
داشِکارءِ شاہِ خوباں دام اٹ تیناھلکونُس

لالغا پھلاتے چرلیف بیدل آخیالس کرک
رنگی آ دا پیارا غاتے پاارا کا آ لیسو نُس

نی سِلا ہتیارنا خواجہ ختم ءِ نیان بہادری
جان نادیرے دِترتو عاشقاتا گنگو نُس

دُبلی ناجوھرا تے قیمتی آ پاشس کرک
کاغذی آجوڑا تے رنگین برگُ بانٹ لسونُس

نا فراق آن عشقنا بیمارا یٹ ای اُٹے طبیب
نی دوادارد کرادنا رے حکیم آ خر ہنوسس

دے ازل نا نے رسینگانے خداغان داکماں
مے مجید دے اسہ نگاہ تو شُم جغرنٹی خلکونُس

مولوی عبدالمجید چوتوئیُ نا غزلیات نا ارا دیوان
ادکہ ادفتا غزلاک تینا مٹ تینٹ او۔ داکتاب
اٹی اونا منہ غزل مثال کن نوشتہ کرینٹ دلے اونا صدآیا
غزل آک اونا کتاب آتیٹی تالان او۔ دا مختر انگا
کتاب اٹی ای چوتوئی نا منہ گچین اد غزل مثال کن
تسونٹ تاکہ نما خوانوکاک چوتوئی نا غزل آتا
بارووٹ معلوم دار مریر کہ اونا عشق ہرا منزل
ءَ ئُس۔ وا اونا شاعری ٹی تالان آ عشق ہرا عشق ءِ۔

فارسی شاعری

حاجی عبدالمجید چوتوئی براڑے کر کم و بھاز براہوئی نادہ، دوا نزدہ کتاب آتا مصنف و پنی او شاعرسے ہموڑے او فارسی زبان اٹ ام شاعری و نثرنگاری کرینے اندن کہ براہوئی نا ارمیکو ددرٹ مردکا تمام ادبی ذخیرہ فارسی زبان آن متاثر خننگک اندن حاجی عبدالمجید چوتوئی نا براہوئی شاعری ءِ ام اونا اثر ارے دُن کہ اکثر متکنا براہوئی کتاباتا بنک ادفتا سرحالاک اوفتا الحان آک فارسی زبان آن ھلوکو اندون ہمودور نا شاعراک ام براہوئی تون اوار فارسی ٹی طبع آزمائی کرینو۔ تینا کتاب شہد و شفا نا ادلیکو ایڈیشن اٹ بکصد و سی و یک میکوئن ءِ اسہ فارسی غزل سے ٹی حاجی عبدالمجید چوتوئی دوالتی بحضور محمدیؐ صلعم" نا عنوان اٹ اسہ غزل سے ٹی پانک ے

حیاتِ یاران دِل گشت بریان بہرِ صنم
عشق است آتش سوختہ سراسر جان و تنم

—

دیدیم گُل را گردیم ہے ہے بس بیقرار
عشق ام پریدہ لا صبرم نما نند نعرہ زنم

—

بے چارہ عاشق نوشان ہر دم خونِ جگر
ہرگز ندارم توفیق آنرا شرح کنم

—

جور فراقت شاہا ندارد این دردمند
سر را نہادم بر آستانت سائل منم

—

دردے دلم را تو درگردان بہرِ خدا
گل رخ تو بے نما آب حیاتم تشنہ منم

—

یک جرعہ شربت از جام رنگین دایم طلب
در کوئے تو یک دیوانہ آمد ساقی صنم

مولوی عبدالمجید چوتوئی ناہیچ باقاعدہ ءُ دلیوان نُس فارسی
ٹی چھاپ مترنے ہندا سوب آن اونا گیشتر فارسی
شعر اک دو آن زمانہ نا گوہنگارہ ا نتے کہ اوڑان بد
اونا علمی وادبی مال و مڈی صحیح سلامت تخنگتو۔ ڈُن
انگا قیمتی ءَ ادب پارہ غاک اَم مِشن تون او ار مِشن
جوڑمسّر مولوی صاحب نا تینا دونا نوشتہ کروکا کاغد
آتیٹی وا شعراَم دو لسوئے ۔

رفتم بسوئے گلستان دیدم گُل در بوستان
یاد آمدم از دوستان آہ از من احوال من

یک قصہ بشنو جانِ من در خواب دیدم انجمن
در گوش کن این پند من آہ از من احوالے من

اکنون بگویم حالِ خود از سرگذشتہ احوالِ خود
از تاج از فلفلِ خود آہ از من احوالِ من

من دخترِ قیصر بودم با تاج با افسر بودم
با حلقها زیور بودم۔ آہ از من احوالِ من

چشمِ خمار بہ رنگِ من طاؤس شد آہنگِ من
عالم ہمہ در جنگِ من۔ آہ از من احوالِ من

صدہا پری دختر مرا بودند پیش در مرا
صد خانہ بود ہر زر مراہ۔ آہ از من احوال من

یک سال شش ماہ شد مرا تا جفت شد آن شاہ مر
از غم نبود آگہ مرا۔ آہ از من احوالِ من

او بلبل او من گل بودم او مشک من سنبل بودم
پیوستہ من مابل بودم۔ آہ از من احوالِ من

یکروز رفتم در چمن پوشیدم از گل پیرہن
با ہمدم شدم شیرین سخن۔ آہ از احوال من

ہر رنگ گلہا پیش من شاہا و گدا درویش من
قربان شدم در پیش من۔ آہ از من احوال من

ناگاہ در وقتِ سحر درد مرا شد در کمر
شد حالِ من زیر و زبر۔ آہ از من احوال من

نو شین دھان پُر در د شد رخسار لعلم زرد شد
این صحتِ من سرد شد آہ از من ا حوا ل من

این قصہ پر ماتم رسید احوالِ من باہم شنید
اخوانِ خود ہر سو دوید۔ آہ از من احوال من

عبد المجید چوتو ئی تینا کتاب شہد وشفانا صفہ نمبر ۳۹
آ رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہٖ وسلم ناشا ن وشرف اٹے
فارسی ٹی اسہ نعت ئس داوڑٹ نوشتہ کیک۔

دَردکشیدیم من از بہرِ تو شا فی
در دست گرفتیم گریبانِ محمدؐ

خاکِ قدمت سُرمہ کنم چشمان را
سرمال وجانم زقربانِ محمدؐ

بُمارُخت برمن بیچارہ گدارا
اسراکہ خُدا گفتہ درشانِ محمدؐ

یارب تو مرا حوصلہ دھیِ از کرمِ خیش
طاقتِ ندارم زِ ہجرانِ محمدؐ

مے مجید ہر کہ مراد بی بی ناپُجتا
جوان چاسہ نی مرسگ دربانِ محمدؐ

انقلابی شاعری

ڈُنکہ ای مالو نوشتہ کریٹ کہ عبدالمجید چوتوئی نا شاعری ہمو دور نا نمائندہ ءِ ہراوخت کہ ننا راج جہالت بے علمی وبد اِنگا رسم ورواج آتا شکار ئُس۔ داکان بیدس نن رنگی تا غلام اُسُن دا ہمو دور ئُس کہ انگریز پادریک ساده غا براہوئی تے تینا مذہب نا کنڈا چکھنگ و دینِ اسلام آن اوفتے مرتاغنگ کن ڈُرو ڈُرنا ہیلہ وبہانہ کریرہ ہندا انگریز مشنری نا ناپاک ءُ ارادہ غاتے پرغنگ و تینا راج ءِ دُن اِنگا ناپاک آسازشس آتا شکار مننگ آن بچفنگ کِن ننا شاعر قلم کار و عالم دینک مونی بسُر و پرنگی تے تینا دا مقصداٹ بے محب کریر پرنگیک ننے تینا غلام جوڑ کننگ آن بیدس ننا مذہبی معاملات آتیٹی دو شاغنگ نا اَم کوشش ءِ کریرہ۔

حاجی عبدالمجید چوتوئی ہمو دور نا شاعر ءِ کہ اودنا اُست قوم نا بدحالی و غلامی نا حالت آ دِتر ناخڑ نیک ہوغِک

راج ءِ پرنگی تا غلامی آن آزاد کننگ کن دا خواہش نا اظہار ءِ کیک۔

اللہ بخش کرد ءِ نوا دلبر ئس
خلے حیدری ءُ نوا نعرہ ئس

کرمڑدی ءُ عزت جہانان ھِنار
نا ملک ءِ بکس خنا ھلک گُفار

اندون شاعر تینا دین ہِنا دشمن آتے شیف خلیسہ او تینا قوم و راج ءِ آزادی نا سنج ءِ تریسہ او تینا عزت ءِ بُرزکننگ نا کوشش ءِ کیک وا وختے ہمت ءُ سخاوت نا تعلیم ءِ ایتک فرنگی نا خلاف قوم اٹی آزادی ءُ دین دوستی نا جذبہ ءِ ودی کریسہ پاتک۔

مُسن خراب بے سخاوتیان
حیا اَم سلیتو بے ہمت تیان

صد افسوس ارمان اٹے خواجغاک
کریرسست مُسلمانتے بے عزت آک

بے غیرت مفہ پادہ عزت کرک
تینا دا اراد شمنِ چیٹ کرک

انداوڑٹ برصغیر نامسلمان تا حالت زارءِ اُرّیسہ
دا سرزمین نا زی آ پرنگی تا قبضہ و داخطہ نامسلمان
تا بے حسی نا ذکر ءِ کریسہ پاٹنک۔

ننا اتفاق ءِ ننے آن دریس
رب ماتحت نے کفر نائی کریس

نن تینکہ زبردست ءُ خنیسن اَمیر
نناءَ ف حکومت و دانا وزیر

مُہرِن اِتفاقِ نن ادننا جوان
ننامَس حکومت ادننا کیرغان

اریرتین پہ تین تون ہمدردی کرڈک
ملک ءِ بے کمالتا کمالسٹ الوک

ایلو یادارے تا کمال و ھنُر
ننے امبارہ اَنس نادان پدر

جہاز ءِ خنان ریل اَم موٹل ءِ
شیطان صاف کرینے تینا ہوٹل ءِ

پِشان تیک ننے صد فریبٹ ھُنر
نے نشہ تِس آف ننے ہیچ خبر
اُسرت آتے صُوبخت مون مسونو
اِلار دینِ ءِ اونا رندءِ الکنو
دنیاءِ تینا اد کریرننکہ دام
کس فرق کپک حلال د حرام
بے عزت تدیمان کفاراک اریرہ
اسلام ءِ مضبوءُ حیاغان دریرہ
سپاردک اسلام نےءُ رب ننا
پدین لی کردس داغِ ءِ ننا استنا
نگہبان اسلام نا لی کس زد لجلال
اھل اسلام آن اینو ھنانے کمال
اَمیراک ننا دینتا شیرمبو
تیناجاگہ ءِ بہشت ٹی جوڑکبو
دنیانا ایلو راج آتون براہو لی راج نا متابلہ ءِ کریہ
تیناشاعری، لی مخلوق ءِ ایلو راج آہر نگ وخن
پٹنگ ناپیغام ءِ ایتک ءُ اندرون او فتے کفار آتا نیمہ آن

کا طعنہ دماہندہ آتا مقابلہ نا کننگ دا وفتا عزت ءِ
بڑزا کننگ تون اوار رب پاک آن مدد دکمک
نا اَم خواست گارے ۔

صدافسوس ارمان لغوری ننا
دنیا کرہنا حُب او مڑ دی ننا
دنیاکے ھندن مسونن شیرگُنڈ
کفارآک ننے آکیرہ ملنڈ

ننے آکروسیم رب دا جمرءِ
اسٹ نا نوا عزت بڑزا مرے

مولوی عبدالمجید چوتوئی دین ناپنت شون تون اوار
مسلمانتے فرنگی نا غلامی آن آزاد کننگ نا اَم خواست
گارہسکہ ہموخت آہندوستان اٹے مُسلمانک آزادی
ناتوارءِ بڑزا کریسُر دُننگا وخت آبلوچستان نا مُسلمانک
اَم بے غم تولِنگ کتوسہ داہندنا شاعراک اَم تینا ادلس
ءِ پلیشن آن بروکا فرنگی تا دو آن آزاد کننگ نا سبخ ءِ تریسہ
کریراُدفتا داتوار مسلمانتے بیدار کرے او مسلمانک جم
وجوشس اٹ داتحریک ءِ مون مستی دریرا اندا دڑٹ

داھند ناہنی آشاعر عبدالمجید چوتوئی تیناتوم نا درناتے پنٹ وشون کرلیہ اد نتا است ٹی آجوئی ددین ددستی نا جذبہ ءِ وددی کرسیہ پائک ۔

زرینہ مرمُخے تف نی سلیپہ
گرڈا ایلم مہ بے غم نی خُلیپہ

بنِک داہیتِ کرغیرت کنا جان
تینے سُت کپہ لالا سنگتا تا ن

مخورنے ءِ رنیقاق سُت خونے
تخوک تاج کاٹما اِلّو رہنو رنے

ننا ستے یا اللہ نی صفا کر
ننے کزدین ٹی محکم برابر

تصانیف

حاجی عبدالمجید چوتوئی تینا دورناپنی ءَ شاعرآتیٹی
گونیگک اوناگیشترکتاباک نظم اٹیءُ دا آسہ منوکو
ہیت اسے کہ نثرآن زیات نظم اَٹ ننا خلقی ءَ
مخلوق جوانی اَٹ ہموپنت وشون ءُ تبلیغ ءِ
پومسُرہ ہراکہ نثراَٹ اوفتا فہم و سمجھ آن پیشن
اَسُرہ مکتبہ درخانی نا دور براہوئی زبان وادب نا
ترقی کِن اَسہ جوانو دورس گدرینگانے اندن اندا
مکتبہ ناداپنی ءَ شاعرام تبلیغ دین ءُ اوار براہوئی
ادب نا اَضنافِ نظم اَٹ غزل ءِ اَسہ جوانو حدسے
آسرکننگ آن بیدس اوناادبی ذخیرہ ٹی ام بھلوگیشتری
تُس کرینے - دہ، دوانزدہ کتاب آتا مصنف
حاجی عبدالمجید چوتوئی تینٹ اَم دا ہیت ءِ محسوس
کریکہ کہ براہوئی تمن ہرانا گیشتر بش و توُل دشت
ءُ مش تا دا مان تیٹ گِدان ومیدان تیٹ تُس

خواننگ دا یلو دنیا تُن ادفتا راستی دُرستی بازکم تُس اوفتے
تُن رابطہ بیرہ شاعری اٹ مننگ کریکہ دا ھندنا
مخلوق ءِ خدادا صلاحیت ءِ تسُنے کہ ادفتا ما فظ آک
بھاز تینمر پرہ اندون اگہ اسہ باوال ءُ بندغس خلق اسے
ءَ بسکہ انداشعراتے خلق سیٹ بنگکہ تواو دافتے
تینا دماغ اَٹ محفوظ تخا کہ ادتے تینا مخلوق اسکان
سرکریکہ انداوڑٹ داشاعر آتا کلاماک کتا باتیاں
بیدسس سینہ بسینہ اَم مخلوق اَٹ تالان مریسہ
مصارہ۔ اینوام خلق آتیٹی بھاز اندولو بندغ ادرکہ
ادنک سیلِ اٹی دیگدان ناپانما دا توبوک عبدالمجید
جوتوئی ناشعر آتے خوانیرہ و مخلوق ءِ بنفسرہ۔
حاجی عبدالمجید جوتوئی نا دادخت اسکان معلوم مردکا
و شائع مروکا کتاباک دادد۔ ۱۔ مفرح القلوب
۲۔ دُرالمجیدی ۳۔ شہد وشفا ۴۔ جوشِ حبیب
۵۔ عبرت الاسلام ۶۔ تحفتہ الخلیل ۷ شمعتہ القلوب
لاحراق الذنوب خطباتِ مجیدی ۸۔ گلشنِ راغبین
۹۔ ریاض الجنان ۱۰۔ شعلتہ العشان

مُفرحِ القلوب

حاجی عبدالمجید چوتوئی نا تصنیف آتیٹے ادنا کتاب
مفرحِ القلوب ناتینا اسہ مقام اَسے داکتاب ءِ مصنف
۱۳۲۳ھ ہجری ٹی نوشتہ کرینے دانا کل ۵۶ پن او کتاب
اٹ کل ۵۸۰ شعر اودا کتاب نا ہمو غزلاک ردیف
دقافیہ تِن اوار لڑو ترتیب اَٹ اوار کننگانو کتاب نا
شروع ٹی شاعر نا خیال و مقصد داھیتا تیان پاش مریک
کہ کتاب حضرت محمد مصطفےؐ نا شان و شرف داونا
ثناء صفت اٹ نوشتہ کننگانے کتاب نا اصل پن
"مفرح القلوب فی نعتہ المحبوب المعروف بہ غزلیات" ءِ
کتاب اَٹی اکثر جاگہ غا محبوب نا ثناء و صفت اٹ
پاروکا غزل آتون اوار مولود شریف یا نعت ام نوشتہ
ءِ۔ کتاب آسان زبان اٹ عام فہم ءِ۔ شعر آتا بنداک
اسٹ ایلو ٹتون خُلوکو۔ روانی او شیرینی شاعر نا اُست
ناجوش ولبے ظاہر کیک۔ کتاب نا ابتدائے حمد
آن مریکہ دُ ننگ پانک ــــ

شکرے اِز دنائے پارہ ہردما
اوارے قادر توانا کل نا
رب کرے رشائی ننا روزِ جزا
مصطفیٰؐ ءِ رہنما او پیشوا

مفرح القلوب نا شاعری تمام تر محبوب نا وصال و فراق تون اوار او نا ثنا و صفت آکو اندن کتاب اٹے اسہ جاگہ اُس شاعر محبوب آن مُر مننگ د جدائی نا ذکرے بھاز خوبصورتی اٹ کیک او پانک کہ دُنیائی دوستی نا تفنگ تو آسان ءِ دلے دوستی آن پدر جتائی نا کیفیت بھاز کبین تمک سہ

داکہ پاسہ زیبنگا تا آشنائی مشکل ءِ
پا وہ دوستیان تفنگ آسان جدائی مشکل ءِ
مے مجید ناہر کس تو دوستی کننگ مشکل ءِ
ہردمس دوستی کریس الینگ تہ دلدا مشکل ءِ

درالمجیدی

حاجی عبدالمجید نا تصنیف آتیٹ درالمجیدی نا اسہ خاصو ہندو
مقام سے ادنا پنی ءِ کتاب اتیٹ اَسَٹ درالمجیدی ءِ۔ درالمجیدی
ءِ حاجی عبدالمجید چو تولی سی و چار سال نا عمر ٹی سن سیزدہ صد و
بلیست و ہفت ہجری ٹی مکمل کرے کتاب نا آخر ٹی تینٹا
مصنف نوشتہ کیک ۔

دے ٹی دوشنبہ نا خدا کامل کرے دو آن کنا
کانٹر ٹس جواہر نا کہ ٹس ظاہر مس او خن خنا
توہ ربیع الآخر نا ٹس رب مس کنے ءِ مہربان
کا ہمیس کنا یس مس تمام رب کے تہ مشہور در جہان
چابو کہ سنہ ہجری ٹس سیزدہ صد آن زیات بیست و ہفتہ
سی و چار نا عمرے کنا دانا کنے چا مس خفت

ڈاڑان دا ظاہر مس کہ حاجی عبدالمجید نا دا تصنیف درالمجیدی
اونا ورنائی ٹی تصنیف کروسکے کتاب کم و باز ہفت ہشت
ایڈیشن اٹ چھاپ کننگانے کتاب نا شمیکو ایڈیشن نا ردٹ

اوناکل یکصدسی و شش پن او۔ کتاب اٹی حضور اکرمؐ نا وصال
مبارک آن ایس۔ حضرت آدمؑ۔ ملائک۔ موت، قیامت
اورر درز محشر نا سوال وجواب آتا بیان نوشتہ ءِ انسان
نا وجود اونا پیدائش آن ایس تا بہ اونا موت اسے کان اوکان
پد انسان نا زی ءِ گدرینگو کا قبر نا عذاب و ثواب آتا ام
ذکر ارے۔ کتاب نا شروع دا حمد پاک آن مریک

سپاس شُکر ءِ پا بونم خدا نا
کہ تسِ ایمان دین آءِ مصطفٰیؐ نا

شریک اوڑ تو کس اف یکتا ءِ
ارے خالق نگہبان کُلنا ءِ

نفع نقصان مرگ ءُ زندءِ چانہ
رسینگرہ ہرکس ءِ حکمت خدا نا

ارے خلاق تینے مخلوق چانہ

ارے رزاق تینے مرزدق چانہ

حمد آن پد حضور صلی اللہ علیہ وسلم ناشان و شرف اٹ

نعت تُس ترد کے سے

محمدنا اگر نور متوکہ
پیدارب توما جہانِ کتوکہ

خداوند تنیٹ پاریئے کرلولاک
اوارلوڈرٹ لِمَاخلقتُ الافلاک

ڈغا راءِ اودھنا ظاہر مرلیہ
اولیکو دینِ او منسوخ کرلیہ

جہانِ رب کرے نور آنتہ پیدا
خدانا فضل بالکل بازے اوڈا

کرمس نور آنتہ پیدادا جہان کُل
تمامی خلقتءِ ہردرختءِ ہرگل

کرءِ ے کلان گچین اودے خداوند
ارءِ ے محمدتنا چا اُستنا بند

نعت آن پد حضور صلی اللہ علیہ وسلم نا بید امننگ نا بیان ءِ۔ ادکان پد چار یار رآ تا ثناء و صفت اَٹ اسہ مدح ئس پا ننگانے۔ دا کان بید سس حضرت آدم علیہ نا ودی مننگ۔ ملائک آتا وجود ءُ ملک الموت نا بیان ءِ کریسہ اسہ جاگہ ئس پا یک سے

ملک الموت نا کیوہ بیان ءِ
متاتِل پارے سلوائی عیان ءِ

ملک الموت چا تختس ارے تو
کہ ہفتم آسمانٹ ءِ خفے تو

خنک خِننتٹ کل ءِ دا دنیا نا
روح آتے قبض کیک حکمٹ خدانا

قبر نا عذاب آتا بارہ وٹ اسہ جاگہ ئس نوشتہ کیک کہ ارا بندغ نا عمل آک جوان مفس اودا دُنیائی گناہ

و غفلت نا زندگی گدریفنے تو قیامت نا دے اونا حشرانت
مریک پائک سے

اودے منکر نکیرا لیرہ کارہ
تموئے قبرٹی تنیا دوارہ

اونا بدام الوبت بھٹد پردئے
خدا سوتے تہ پوتا روزی کردنے

ڈرالمجیدی ٹی کل چہل ولنو باب او دا کتاب ناگیشتر
شاعری نا الحان زلیخا، کریما و بند نامہ آن الو کے گیشتر
موضوع سرحال آک دا دنیا آن بیدس ایلو دنیا نا بارٹ
اریر۔ براہوئی ادب اَٹ دا اولیکو کتاب ءِ کہ اوٹی
ایلو دنیانا بارہ ٹ مکمل معلوم داری کریفنگا نے جاگہ جاگہ
حدیث و قرآنی آیات آتا ام ذکر موجود ے ڈنکہ اسہ
جاگہ نس نوشتہ کیک ے

حدیث آدا رسولنا خف کبوائے
کسس جمعہ نا نن دِے ٹی کہوئے

خلاص چاادرے کیک اللہ عذابان
تینا کاریم تے تینٹ چائک ہوجوان

اینوام درالمجیدی ناشعری وادنا الحان مخلوق ءِ
انداخہ دوستءِ کراکثر اُراتیٹے چنا ببلا، بیبردرنا
ادناشعری ءِاستنا حُب اَٹ بنیرہ ادیومر سیرہ

شہد و شفا

حاجی عبدالمجید چوتوئی نا کتاب شہد و شفا سن ۱۳۵۵ش ئٹی چھاپ مس۔ کتاب نا ۲۰۱ صفحہ او۔ تینا وخت نا پن ئے کتاب آتیان اسٹ ئے۔ کتاب اٹے حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم نا سیرت مبارک خوبصورت و زیبا غا شعرا تے بیان کننگانے۔ داکان بیدس خواجہ دو عالم نا بی بی خدیجہ رضی اللہ عنہا آن گدریفو کا زند مبارک نا ام ذکر کننگانے۔ کتاب براہوئی نا ایلو کتاب آتیان سے بار حمد باری تعالیٰ آن شروع مریک و دن پد نعت و منقبت تا ام اوڑٹی اوارے۔ تینا اسہ حمد سٹی داوڑٹ دعا کننے کہ

الٰہی یا الٰہی [illegible] امیدوار
کلّی ئے نا ریٹ مرز مددگار

خواہک توفیق نے آن داسہ دا مدہ جابر
کرچٹ مفصلہ خیہ نا ... ان ... ۔

لگف اُستا کہ نور والا چراغ ءِ
کنے ءِ بہشت ئے نانی پاش ئی کہ باغ ءِ

محبت ئے نا پیالہ ءِ نی کرفے نوش
برے اوڑان اُستا عشق نا جوش

حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم توٹی عقیدت ئے د

محبت حاجی عبدالمجید چوتوئی نا شاعری نا اسہ باز
بھلو بشخ اسے شہد و شفائی تروکو اسہ لغت سٹ
پابک سو

یا محمد ہر زمان پاش مرکنے کیوجی اوجان
یا نبی آخر زمان پاش مرکنے کیوجی اوجان

است ئے کنا دیرے زہیر آدنیکہ بازٹے انتظار
زیب و زینت خوش لیسان پاش مرکنے کیوجی اوجان
دیگ نا مثل یسس اُستے لہرٹی خرخر خلیک
نی مبارک روضہ غان پاش مرکنے کیوجی اوجان

کل کنا سرمایہ فِدائے نبکہ یا حیرا لورا
اے کنانی شرف وشان پاشں مرکہ دیکوجی ادجان

کتاب اٹ حاجی عبدالمجید خواجہ دوعالم ناوایار نادورٹے گدرینگو کا واقع آتے آم بیان کرینے داکان بیدمہ بی بی خدیجہ نا عالے ءِ تجارت کن ملک شام ءِ دننگ ادنا ایمانداری آن بی بی صاحب نا تا اثر مننگ داوکان پد بی بی خدیجہؓ تون خواجہ نا کاد مننگ نا واقعہ ءِ شاعر باز زیبا وخوبصورت درٹ بیان کرینے اسہ جاگہ ٹی بی بی صاحب نا انتظار نا کیفیت ءِ داڑو لٹ بیان کیک ہ

محبت آن پیغمبر نا زِراکہ
مننگ دے خواجہ نا کسمر آ ہُراکہ

نے ءِ پاشں ءِ اللہ اُستنا جوش
دوآن ساقی نا اسہ پیالس کرف نوش

کہے پاشں ناگمان ماری رسول نا
خنڑینگ مس مبارکی خنتاں پرسلول نا

خنا جمہر ناٹِک ءِ کاٹم آتے
مثال اٹے پھترنا لبز خناتے

کتاب اٹے شروع آن آخراسکان واقعہ آتے انداخہ در
خوبصورتی اٹے خُلنگانے واندنوہینو زبان ئے تُمے
استعمال ئے کننگانے کرخوانوکا کتاب ءِ اسہ وار آرفے
توتانگہ کل ءِ تہ خوانتنے تخپک تہ ۔

جوشِ حبیب

عبدالمجید چوتوئی نا کتاب "جوشِ حبیب" براہوئی بولی ٹی نوشتہ مروکا غزلیات ء نا اسہ جوان ءُ دیوان اسہ ادا "الف" آن "الیس" تا "یے" اسکان کُل حروفِ تہجی نا وڑٹ ردیف و قافیہ تِن اوار طبع آزمائی کننگانے "جوشِ حبیب" براہوئی شاعری نا اسہ جوانو نمونہ سے عشق ٹی ڈُب محبوب نا فراق اَٹے فریاد کروکا شاعر اُست نا جوش دلہراوطے داکتاب ءِ نوشتہ کرینے داکتاب نا اولیکو اشاعت ١٣٥٧ھ سنہ نا مُسے اوکان پد داکتاب نا کم و بیش ہفت ایڈیشن مکتبہ درخانی نا زیرِ اہتمام پیشن مسونو کتاب نا شروع ءِ حاجی عبدالمجید چوتوئی دا حمد آن کیک.

خیال کبو خالق اَم رزاق اَم رب خدا
مانندِ مثلِ شریکا ارے پاک خدا

وار ہزار شکر اد نا تیس نئے دار س
نورِ خدا محتاج نا خلق تمام شاہ گدا

داران پد اللہ تعالیٰ نا حمد وثناہ ڈی اسہ بیس
ہم تس دن نوشتہ کیک ۔

لائق نیکن تعریف ثنا یا صمدا
لا شریک اس ولی قادر قیوم آ حدا

نورِ ے تجلا کرے آستے پھلا تینکہ درے
ئی خداغا مُھرک پاشکہ دوارہ سیدا

حمدے باری تعالیٰ آن پد رسولِ مقبول حضرت محمد
مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نا شان وشرف اٹے
نوشتہ کرو کا غزلاک الف نا ردیف آن الیس
تا یے نا ردیف اسکان نوشتہ۔ او الف نا ردیف
اٹ نوشتہ کرد کو اسہ غزل نس سیٹ پا ئنگ ۔

ای ینکن سوالی اُٹ ہر دم خُداغا
برک باغ استنا۔ دا بے دما غا

نابالاد کے ارے دوست است کنا دلبر
تینا بالاد ءِ پاش کر دِلُر باغا

نازلفاک استا تیکہ زنجیر
اتہ تشریف ئی زیبا۔ دا بے سماغا

ناگواپاک مون اِنگا خوش ءِ مسکان
امر کیو اُستنا ئی خیا لکہ داغا

ارُے عبدالمجید دوست نیکہ دلگیر
حشر نا دے برسیں اونا سماغا

غیرت الاسلام : غیرالاسلام مولوی عبدالمجید چوتوئی نا تصنیف آتیٹے

پنچمیکو نمرءَ بریک داکتاب ناپن آن ظاہرے کہ داڈی
مسلمانناپد حالی کمزوری او غفلت ءَ مصنف باز
آزردہ و غمگین ءِ۔ داکتاب اَٹ حضرت امام حنیفہ نا
کفارتِن جنگ آتا اَم ذکر ارے۔ کتاب حمد باری
تعالیٰ آن شروع مریک داڈی خواجہ دو عالم نا معراج
ناواقعہ نا بیان ام کننگانے۔ کتاب نا اصل موضوع
اسلام و مسلمان نا کمزوری دغیر مسلم و کفارتا مکرو
فریب ارے۔ مسلمان تے غلام جوڑ کننگ ءَ ام
مصنف باز غمگین و پریشان خنِگ۔ تینا شعراتیٹ
اکثر جاگہ غا او مسلمان نا غیرت بڑزا کننگ و او فتے
تینا متکنا تاریخ ءِ یات تریفنگ نا کوشست ءِ کرینے
کتاب نا ارٹمیکو حصہ ٹی جنگ نامہ محمد حنیفہ نا مفصل
بیان ءِ کہ او یک تینا کفارتا لشکرتے تون امرو ن تِسک
و سرسوب مسک۔ داامثال ءِ تننگ آن اونا مقصد
اندادے کہ اگر مسلمان عزت کے او تینا دین و ایمان
ءَ مستحکم مرے تو اینو ناسائنس و ٹیکنالوجی نا دورٹ ام

کفار مسلمان تے شکست تننگ کیک ۔

حضورؐ رتن تینا عقیدت و محبت نا اظہار ےارا ۔

حاجی عبدالمجید پانک سے

نا نورے گر کتو کہ رب ظہور
جہان مسکہ تا رمہ تالگوتس صور

جہان نا اوڑان مست خن کورا سبزہ
حکیم بین الو دوا الکو رہ

حکیم تس خداوند راہی کرے
پارے حاذق اودا طبیب تس ارے

نے آحمد پان درود و سلام
رسیفے نیائے خداوند مدام

بنداوڑٹ مونی تینا اصل سرحال عبرسہ حاجی عبدالمجید

چھٹوئی "دین، ایمان" و جہاد نا باب اٹ
پائک سہ

مسلمانی غیرت و ایمان سے
جہاد دین ایلو مرے ہر کسے

خدانا قرآن آن کس انکار کرے
یقین کر جہتن دوزخ نا خاخرے

بے غیرتی آن شار رب تے امان
بے غیرت دنیاٹی کپ خالق جہان

ارے زور اسلام نا غیرت ءِ
غیرت اَف کفار بے ہمت ءِ

مسلمان تا بے ہمتی واد فتانا نزدری نا باہو دٹ اسہ

جاگہ ئس پائک سہ

صد افسوس ارمان بے ہمتی
کریثری نیا بس بے ہمتی

پیدا مسو چاخیسنالا لہ غاک
غیرت ءِ دریرہ رنگی آ پیالہ غاک

عبدالمجید چوتوئی نا کتاب غیرت الاسلام تینا پن نا دتینا سر حال نا جوانی اٹ تشریح ءِ کیک کتاب اٹ جاگہ جاگہ غا مصنف مسلمان تا بیداری اتفاق سُنت، عمل صالح وایلو دنیا وراج آتن تینا راج نا بہترینا ورٹ نمائندگی ءِ کریسہ او فتے جوانو کسر ٹی غامنگ ناام کوشش ءِ کرینے۔

تحفۃ الخلیل

تحفۃ الخلیل عبدالمجید چوتوئی نا اسہ گچین او تصنیف اسہ
داڑی حضرت ابراہیم علیہ السلام نا دور آن ایس خواجہ
دوعالم حضرت محمد مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نا دور
اسکان نا واقعہ آک تفصیل اٹ بیان کننگانو دا کتاب
نا ۱۲۶ صفحہ او دا ڑا اسہ نوشتہ اف خیال کننگک
کہ دا کتاب سنہ ۱۹۳۸ ٹی چھاپ مسنے۔ کتاب نا
ابتدا حمد آن شروع مریک ایڑان پد حضرت
ابراہیم علیہ السلام نا ودی مننگ ءُ نمرود نا قصہ
بیان کننگانے۔ اندا نظم نا منہ بند دا وڑ اٹ او۔

بنو سام مار نوح نا ئس خواجہ غاک
رب کرئے اولاد ے تن کل ءِ ہلاک

بادشاہ ئس ءُ دما نمرود لعین
مال لشکر باز کریس بے یقین

مشرق آن تا مغرب اسکان کُل جہان
کُل ءِ تینا حکم نا کرے کیر غان

روم مغرب بندان حلکہ کہ خراج
توس تخت آ کا ئما شاھانہ تاج

شاعر مون مستی حضرت ابراہیم علیہ السلام نا و دی منگ اد نمرود نا دربار نا قصہ آتے بازجوانی اٹ بیان کرینے۔ عبدالمجید چوتوئی نا شاعری ٹی منظر نگاری و مکالمہ نگاری ام ارئے دُن معلوم مریک کہ ارا بندغ مون مقابل ہیت وگپ کننگ ٹی او دُنکہ دا کلام آنتہ ظاہر ءِ۔

آزر ابراہیم ءِ نمرود آدرے
پارے نمرود دا جوان دیرس ارے

پارئے دا دُردانہ فرزندے کنا
مینپک ضدان بت آتے ءُ ننا

پاءِ ننا دینِ خُدا تے او خطا
جوڑ کرینے او خداس تینا جتا

نمرود پارے اُے جوان تینے کپہ رد
نی کنے اَم چیح بُت آ ءتے پا پہ بد

نی کنے اَم او فتے چا تینا خدا
بین خدا اُس تینکہ جوڑ کپہ جتا

نی خدا اُس پارے اے گمراہ امر
تپیسہ مخلوق نا رب ءِ کو رد کر

چو تو ئی نا داکل ءِ قِصہ مکالمہ نگاری نا انداز ٹ
نوشتہ ءِ اندا خاطران خوانوکاٹے داڑی جوانو لطف
و مزہ ئس بریک داکتاب ٹی حضرت ابراہیم علیہ
السلام نادوی مننگ، نمرود ءُ حضرت ابراھیم
نا بحث مباحثہ حضرت ابراھیم نا بت آ تسے
پرغنگ آن پد حضرت ابراھیم علیہ السلام ءِ خاخر

ٹُلنگ نا واقعہ تفصیل اٹ بیان کننگا نے مون مُستی

حضرت ابراھیم علیہ السلام تینا باوہ ءِ شرک آن
کشنگ نا کوشش ءِ کیک واد دے اللہ تعالیٰ
نا وحدانیت نا تبلیغ ءِ ترلیسہ کیک دلے باوہ
تہ منکہ مریک اندا اوڑٹ حضرت ابراہیم علیہ السلام
نا مصر نا کنڈا ہجرت کننگ نا داقع ام تفصیل اٹ
بیان کننگانے اندانیا مٹ حضرت ابراہیم علیہ السلام ءَ
بار آزمائش آک برہ او دا آزمائش آتیان
گدرینگک دلے کُل آن بھلا آزمائش ادنا تینا اولاد
ءِ اللہ نا کسراٹ قربانی تننگ نا ءِ۔ شاعر حضرت
اسماعیل علیہ السلام نا قربان مننگ نا وخت
ءِ اندا اوڑٹ بیان کرینے کہ خوالو کا بندغ تینے
ام ہمو میدان آ خیال کیک منظر۔ کشی و لفظ
آتا ہینی اندا خدر جوان ءِ کہ ہر بندغ نا اُست
جُبی کنیک او خنک خڑنیک آن پُر مریرہ قربانی
نا دختا باوہ دمار نانیا مٹ مردکا ھیت دگپ ءِ

شاعر داوڑٹ نوشتہ کیک ے

اسماعیل پارے عرض کیوہ باوہ جان
ای کلھونے ایتیوہ بخے مہربان

جوان تینا کتارے آبا تینر کیس
اَم کنانت دوتے نی سخت تفیس

داسا تینا اَسّت ءِ آبا سخت کرک
نی کنے کتارٹ تیز اِنگا تڑک

تیزمس کتار زو کنے کیک فیصلہ
تینے کپیس قبلہ گاہ بے حوصلہ

دار خطامس کنے تکلیف کروس
نی کنا بدحالی اسٹ ساءِ اَلوس

رب ننا ننیان چانا راضی مروءِ
ناقبول قربانی ءِ اد کپر وءِ

داکلوءِ نی کنیان دیس کاس
نی سلام کنا مادرِ بیوس ءِ پاس

عبدالمجید چوتوئی نا شاعریٹی روانی ارے انداخطران اودنا کلام نا خواننگ آن بندغ ءِ لطف محسوس مریک کتاب نا ارٹمیکو حصہ ٹی حضور صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم نا پیدائش آن ایس تا رحلت اسکان نا واقعہ آک بیان کننگانو۔

تحفۃالخلیل عبدالمجید چوتوئی نا تصنیف آتیٹ ہمو کتاب ءِ کراوئی شاعری، منظرنگاری و مکالمہ نگاری کننگانے انداصوب آن داکتاب ءِ خواننگ آن شاعرنا بارد وٹ رائے قائم کننگ وادنا شاعری ءِ اعلیٰ پایہ نا شاعری ئس مننگ کن اسٹ گواہی اتیک۔

شمعۃ القلوب

حاجی عبدالمجید چوتوئی نا کتاب شمعۃ القلوب لاحراق الذنوب کراو خطباب مجیدی ناپن اٹ ام چاہنگک دائی ٹی سال نا خطبہ آک عربی زبان ٹی نوشتہ او اوفتا ترجمہ براہوئی ٹی ترد کرے دا کتاب نثر و نظم نا مشترکہ او کتاب اسے دانا ۲۸۰ صفحہ ءُ دا کتاب ۱۹ ماہ شوال ۱۳۶۵ ھ ٹی چھاپ مُسنے عبدالمجید چوتوئی تینا دا کتاب ٹی اسہ جاگس اللہ تعالیٰ نا حضور اٹ دعا کرسہ دُن پائک ہ

دُعاءِ نی کنا ربا مُستجا کر
نصیبا اوفتا رفیق ءِ ننا کر

خنا لذتِ رسولنا مجتنا ناکس
دنیاٹی ارے تانکے بیوس

انداوڑٹ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ناشان دشرف اٹ اسہ
لغت ئس نوشتہ کریسہ خواجہ نا سون آداوڑٹ فریادءُ
زاری کیک۔

کیوہ ای فریادِ زاری یا نبی آخرزمان
الکنٹ نادامنٹی یا نبی آخر زمان

دوستے امیدنیا کرینٹ پیرہ ٹُس نی غوٹنا
نی اریس سرتاج نبی تا یا نبی آخرزمان

تینا داکتاب اٹی مولوی عبدالمجید چوتوئی حضرت امام
حسین رضی اللہ عنہٗ وایلو شہدائے کربلا ناقصہ ءِ ام نوشتہ
کرینے انداوڑٹ داکتاب نا صفحہ ۲۳۷ آ فارسی
نادا بیت نوشتہ ءِ

کس نکند جاہ بزرگان تباہ
کج نشود انداز لنہ کند غوک چاہ

گر نہ بیند بروز شپرہ چشم
چشمۂ آفتاب را چہ گناہ

مردانِ خدا، خدا نباشند
لیکن ز خدا جدا نباشند

مون مستی مولانا جلال الدین رومیؒ نا اسہ شعر ٹس مثال
کِن دُن نوشتہ کرینے

یک زمانہ صحبت با اولیاء
بہتر از صد سال طاعت بے ریا

گلشنِ راغبین

گلشنِ راغبین براہوئی ادب اٹ تینا اسہ جتاؤ ہندو مقام
لُس تخک داکتاب نا اہمیت دارے کہ داٹی مولوی عبدالمجید
چوتوئی ایلو دینی مسلہ آتیان بیدس نیاڑی تا اَم مسلہ آتے
بیان کرینے۔ داکتاب ۱۹۵۹ء مکتبہ درخانی البرٹ
پریس کوئٹہ آن چھاپ کریفے داکتاب نا ۴۷ صفحہ ءُ
ابتدا تا حمد آن مریک۔

تعریف ربّ ناپا
ربّ لائکو ثنا نا
بخشوکے ارے گناہ تا
رحمنا مرے خدایا
خالق نی یک تناسُن
مخلوق نا خداسُن
ھادی او رہنماسُن
رحمنا مرے خدا یا

دا حمد آن پد خواجہ دو عالم حضرت محمد مصطفٰے صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم نا شان اٹ نعت ئس نوشتہ ءِ دا نعت اٹ شاعر تینا محبوب نا دیدار نا خواست گار مریسہ دا ن بیان کیک۔

اسہ دار کنے ایتے نِشان
تینے نبی آخر زمان
ای کیوہ ہر دردان فغان
خن تا کنا نور محمد ءِ

انت ہیت کروٹے انت ای کلام
راہی کروٹے دیر توٹے پیام
نیار سینگے صد سلام
خنتا کنا نور محمد ءِ

عبد المجید اونا غلام
سوال نی کرک رب آ مدام
نیار سینگے صد سلام

خن تا کنا نورِ محمدؐ ءِ

لغت شریف آن پدچار یار نا ثنا و صفت ءِ باز
گچینی اٹ کرینے داڑان بید سں کتاب مچا دینی مسائل
دُ نکہ ایمان نماز۔ روچہ۔ حج، زکواۃ و ہلین ایلو فقہی
مسائل آتا تفصیل اٹ بیان کننگانے۔ دا کتاب اٹے
نیاڑی تا باروٹ اَم باز اہم و نازرک آمسلہ آتا بیان
کننگانے براہوئی راج ٹی نیاڑیک باز پردہ دار
مریرہ بلوچستان نا نیاڑیک شرم و حیا نا مجسمہ ءُ اندا
خاطران ادنک تینا ڈکو کا نا جوڑی تا باروٹ پا ننگ
ءِ تنیکن باز عیب چارہ اد خاص ہمو مرض و مسلہ غاک
کہ ادنک نیاڑی تا مسلہ پا ننگرہ ادفتا باروٹ تینے
واقف کار کننگ ادفتیکن باز مشکل ءِ باز وخت نیاڑی
تیٹ داڑان اندونو نا جوڑی ودی مننگ کیک کہ
ادفتا علاج باز مشکل اٹ مریک اندا خاطران
نیاڑی تا دا نا جوڑی تا باروٹ عبدالمجید جوتوئی
تفصیل اٹ بیان کرینے تاکہ نیاڑی تے معلوم داری مرے۔

تینا کتاب گلشنِ راعنین نا صفحہ ۲۷ ٹی حیض
و نفاس نا بیان ءِ کرسیہ دن پا ئنگ ۔

بیان کیوہ خف توحیض نا ای
ایلو دِ تر نفاس ءِ مرض نا ای

برک پوکر تینے حرف کِتا بان
مفیرے نا امید ہرگز ثوابان

شرم اف دین ٹی گرہرِ فس نی
خدانا مونٹی شرغِ رو مروس نی

مرک دیندار کوشش کر صفامر
عبادت ءِ خدانا پاکی ٹ کر

مریک دِتر حیض نا رحمان جاری
رحمے چٹ تیکتہ اف ڈرد و بیماری

پنجا سالا نیاڑی بس رسینگا
مریک نا امید چناڑان تسینگا

یعنی پنجاہ سالان پد خنپک حیض ء
خنا گر حیضِ نجّ اف چا کے مرض ء
چنکا گر خنانو سالغان کم
پاپلیس او دحیض ارے مرض کرک غم

انداوڑٹ بیان کریسہ مون مستی دن پائک سہ

جنوب حیضی نفاس چا برابر
نی داکاریمتیان او فتے مناکر

اسٹ دادے مفس او خُڑک نمازان
پرہیز کیر بیت نا ایلو طوافان

قرانِ ارنپیرے خوانپیرے
مسیت اٹی وئُنم داخل مفیرے

کہ داڑے ہُر بیانِ حیض ناخوانے
کہ نن کشانتہ نم کِن چاکتا بانے

کتاب ناآخراٹی اللہ تعالیٰ نا درگاہ ٹی تینا گناہ تا
خلاصی ناخواست گارءِ ایڑان پدخواجہ دوعالم حضرت
محمد مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ناشان وشرف
اٹ اسہ نعت لُس تروک ءِ گڈسراٹی حشر نا
دے وپول صراط نا بیان داوڑٹ ءِ سہ

ملائکاک برور پارور ہبو صُبو کسر دادے
خنور پارور ہر کس ھندانی فضل کریاخداوندا

خنار او دے مرور حیران داڑٹ پارو رأمرنس کان
کردرفریاد صدار مان نی فضل کریا خداوندا

خنوتہ پٹرغان ضشکن وتھارمہ دوزخٹ خیسن
کتاباک پارہ کل ھندانی فضل کریا خداوندا

حاجی عبدالمجید چوتوئی نا دا تصنیف آتیان بیدس اراپین کتاب "ریاض الجنان" "شعلۃ العشاق" ام چھاپ مسونو اونا ایلو تصنیف آتے اَمبار دا کتاب آک اَم براھوئی علم وادب نا جوانو نمونہ سے ئو۔

وفات

براہوئی علم وادب نا روشن آ چراغ ہنی آ عالمِ دین مولوی عبدالمجید چوتو ئی بلوچستان نا پٹ ءُ بیابان تیٹی علم ؤ ادب نا مُرداری تے چٹ ترلیسہ ہر اُرا دہی خلق ٹی دین اسلام نا تبلیغ ءِ کرلیسہ دُنیا ٹی تینکن ازلی ادین جلا۔ اینو ام بلوچستان نا ہر کُنج ٹی ہر بندغ ءِ ادنا کلہواونا شعراک زبانی یاد اریر۔

تینا شاگرداتا مہربان آ اُستاد، تینا خاہوت نا ہنی آ شخصیت براہوئی علم وادب نا تمبہ دا فانی آ دنیا ٹی کم دباز ۶۹ سال عمر کننگ آن پد فروری ۱۹۳۸ء شنبہ اٹی تینا باوہ پیرہ ہی آ خلق چوتو مستونگ اٹی دا فانی آ دُنیا غان رُخصت کرے۔

اینو عبدالمجید چوتوئی نا نیام اٹ اف۔ ولے ادنا تصنیف آک، ادنا شاعری و ادنا کلہو آک ہر وخت و ہر زمانہ ٹی کسر نشان تننگ نا کاریم ءِ ایتیرہ۔

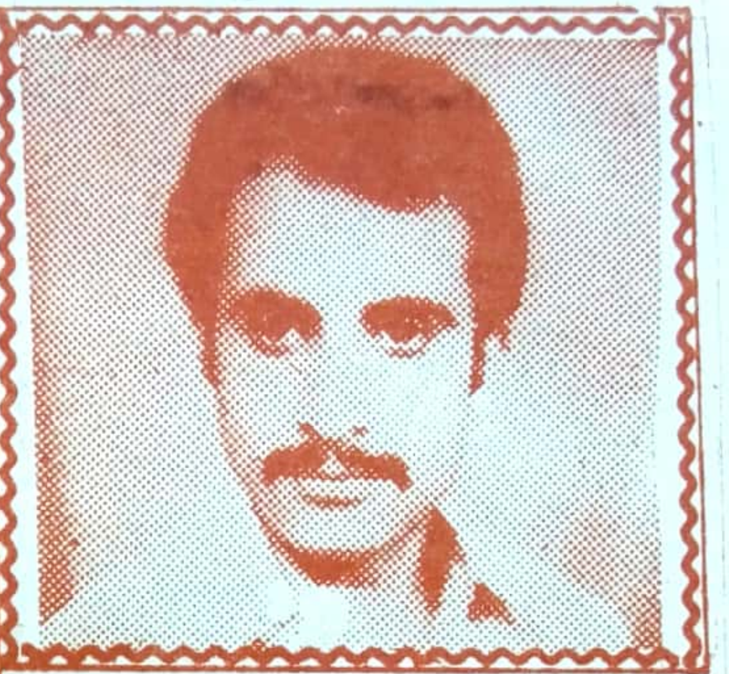
آسمان لحد ءِ نا ہر دم رحمت آتا پہر دِسے

ا لفماری تصانیف

کلام لور	خدائیداد گل	۳/-
پہنی ءِ بندغاک	خدائیداد گل	۱۰/-
ادب نا شنخاک	عبدالرزاق صابر	۱۲/-
چراغ صابر	عبدالرزاق صابر	۷/-
مرواری	میر محمد الفت	۱۰/-
عبدالمجید چوتوئی	عبدالقیوم بیدار	۱۰/-
زراب	محمد عارف ضیاء	زیر طبع
سخن ضیار	محمد عارف ضیار	زیر طبع
عشق نا پھلاک	عبدالقیوم بیدار	۰۰

[redacted]

(مطبوعہ میزان پرنٹنگ پریس کوئٹہ)

عبدالقیوم بیدار ایم۔ اے براھوئی فاضل ھیں۔ براھوئی ادبی سوسائیٹی پاکستان کے جنرل سیکریٹری ھیں۔ براھوئی زبان کے خوبصورت اور منفرد لب و لہجہ والے شاعر ہیں۔ ان کی شعری تخلیقات کا مجموعہ زیر طبع ھے۔ اس کے علاوہ براھوئی لسانیات پران کی گہری نظر ھے۔ اس موضوع پر وقیع مضامین لکھ چکے ھیں جن کی بڑی پزیرائی ھوئی ھے۔ آج کل پاکستان ٹیلی ویژن کوئٹہ میں بحیثیت اسسٹنٹ پروڈیوسر کے خدمات انجام دے رھے ھیں

براھوئی ادبی سوسائیٹی (رجسٹرڈ) پاکستان پوسٹ بکس ۱۶ کوئٹہ